

Dette er en oversatt og redigert versjon av «London Baptist Confession 1689» laget for Bibelkirken Oslo. Vi har forenklet, forandret og lagt til enkelte ting i bekjennelsen, for å tilpasse den for Bibelkirken Oslo.

Av Daniel Mehta og Kristian Rygg,

Bibelkirken Oslo

Kapittel 1: Om Den hellige skrift

1. Skriften er den eneste sikre, ufeilbarlige og tilstrekkelige rettesnor for kunnskap til frelse, tro og lydighet.¹ Guds skaperverk og forsyn* åpenbarer hans godhet, visdom og evige kraft på en slik måte at mennesker ikke har noen unnskyldning til å fornekte ham. Dette er likevel ikke nok til å gi mennesker den kunnskapen om Gud og hans vilje som er nødvendig for å bli frelst.² Derfor har Gud åpenbart seg selv på ulike måter og til ulike tider, for å åpenbare sin vilje for sin menighet.³ Han har også gitt oss sin vilje skriftlig for at vi bedre skal kunne bevare og reproducere sannheten. Slik har han gitt kirken en sikker styrke og trøst mot kjødets fordervelse, og mot Satans og verdens ondskap.⁴

**Med Guds forsyn (engelsk: «providence»), menes hans opprettholdelse av og virke i verden, hvordan han forsyner og forsørger det skapte – se videre beskrivelse i kapittel 5.*

2. Med Den hellige skrift, eller Guds skrevne Ord, menes alle bøkene i både det gamle og det nye testamentet:

Det gamle testamentet

¹ 2 Tim 3:15-17; Jes 8:20; Luk 16:29, 31; Ef 2:20

² Rom 1:19-21, 2:14-15; Sal 19:1-3

³ Heb 1:1

⁴ Ords 22:19-21; Rom 15:4; 2 Pet 1:19-20

- Første Mosebok	- Andre Krønikebok	- Daniel
- Andre Mosebok	- Esra	- Hosea
- Tredje Mosebok	- Nehemja	- Joel
- Fjerde Mosebok	- Ester	- Amos
- Femte Mosebok	- Job	- Obadja
- Josva	- Salmenes bok	- Jona
- Dommerne	- Salomos ordspråk	- Mika
- Rut	- Forkynneren	- Nahum
- Første Samuelsbok	- Høysangen	- Habakkuk
- Andre Samuelsbok	- Jesaja	- Sefanja
- Første Kongebok	- Jeremia	- Haggai
- Andre Kongebok	- Klagesangene	- Sakarja
- Første Krønikebok	- Esekiel	- Malaki

Det nye testamentet

- Evangeliet etter Matteus	- Paulus' brev til efeserne	- Brevet til hebreerne
- Evangeliet etter Markus	- Paulus' brev til filipperne	- Jakobs brev
- Evangeliet etter Lukas	- Paulus' brev til kolosserne	- Peters første brev
- Evangeliet etter Johannes	- Paulus' første brev til tessalonikerne	- Peters andre brev
- Apostlenes gjerninger	- Paulus' andre brev til tessalonikerne	- Johannes' første brev
- Paulus' brev til romerne	- Paulus' første brev til korinterne	- Johannes' andre brev
- Paulus' første brev til korinterne	- Paulus' første brev til Timoteus	- Johannes' tredje brev
- Paulus' andre brev til korinterne	- Paulus' andre brev til Timoteus	- Judas' brev
- Paulus' brev til galaterne	- Paulus' brev til Titus	- Johannes' åpenbaring
	- Paulus' brev til Filemon	

Disse bøkene er alle innåndet* av Gud til bruk som rettesnor for tro og livsførsel.⁵

**Med at Skriften er «innåndet» menes at Gud rettleidet Skriftens menneskelige forfattere på en slik måte at ethvert ord i Skriften har guddommelig autoritet med alt dette innebærer – og at*

⁵ 2 Tim 3:16

Gud slik taler gjennom ordene som likevel bærer preg av personligheten og situasjonen til de menneskelige forfatterne.

3. Bøkene som vanligvis kalles apokryfer er ikke innåndet av Gud og ikke en del av Skriftens kanon. De har derfor ingen autoritet over Guds menighet og bør dermed ikke brukes på noen annen måte enn andre menneskelige skrifter.⁶

4. Den hellige skrifts autoritet, som er grunnlaget for vår tillit til den, støtter seg ikke på vitnesbyrd fra noe menneske eller menighet, men fullt og helt på sannhetens Gud som er dens forfatter. Derfor skal Skriften mottas fordi det er Guds Ord.⁷

5. Menigheten kan motivere oss til å akte Skriften høyt. Skriften viser oss tydelig at den er Guds ord, blant annet ved dens himmelske fokus, dens virkekriftige lære, dens majestetiske uttrykksform, samholdet mellom alle dens deler, dens helhetlige fokus (som er i gi ære til Gud), dens fulle utbrodering av menneskets eneste vei til frelse, og dens mange andre enestående og vidunderlige egenskaper. Disse trekkene beviser Skriftens fullkommenhet og gjør det fullstendig klart at det er Guds ord. Likevel kommer vår fulle overbevisning og visshet om Skriftens ufeilbarlighet og guddommelige autoritet til syvende og sist fra Den hellige ånds vitnesbyrd ved og med Ordet i hjertene våre.⁸

6. Den hellige skrift inneholder Guds fulle råd om alle ting som er nødvendige for Hans ære, menneskets frelse, liv og tro. Skriften inneholder disse sannhetene både i eksplisitte utsagn og ved nødvendige slutninger utfra dens sannheter. Intet vil noen gang kunne legges til Skriften, enten ved menneskelige tradisjoner eller Åndens åpenbaringer.⁹ Likevel erkjenner vi Åndens indre lys som nødvendig for en frelsende innsikt i sannhetene åpenbart i Ordet.¹⁰ Vi erkjenner også at visse aspekter av tilbedelse og kirkestyre kan belyses av erfaringer fra menneskers samfunn og handlinger. Disse erfaringene må vurderes utfra naturens lys, kristen visdom og Ordets generelle rettledning som alltid må være styrende.¹¹

7. Alt i Skriften er ikke like enkelt å forstå, og alt er heller ikke like klart for alle.¹² De ting som er nødvendige å kjenne, tro og adlyde for å bli frelst, er likevel såpass tydelig beskrevet i Skriften at både lærde og ulærde ved alminnelige midler kan forstå dem tilstrekkelig.¹³

⁶ Luk 24:27, 44; Rom 3:2

⁷ 2 Pet 1:19-21; 2 Tim 3:16; 1 Tess 2:13; 1 Joh 5:9

⁸ Joh 16:13-14; 1 Kor 2:10-12; 1 Joh 2:20, 27

⁹ 2 Tim 3:15-17; Gal 1:8-9

¹⁰ Joh 6:45; 1 Kor 2:9-12

¹¹ 1 Kor 11:13-14; 1 Kor 14:26, 40

¹² 2 Pet 3:16

¹³ Sal 19:7; Sal 119:130

8. Det gamle testamentet ble skrevet på hebraisk (og litt arameisk), som var språket til Guds folk i oldtiden.¹⁴ Det nye testamentet ble skrevet på gresk, som var den tids mest kjente språk. Begge testamentene ble innåndet av Gud idet de ble skrevet, og de bevares gjennom hans omsorg og forsyn slik at de i alle tidsaldre er pålitelige og sannferdige. Derfor skal menigheten til syvende og sist henvende seg til dem i alle uenigheter.¹⁵ Guds folk har rett til å lese Skriften, skal være investert i den og er befalt å lese den¹⁶ i gudsfrykt og å utforske den.¹⁷ Men fordi ikke hele Guds folk kjenner Skriftens originalspråk, skal de oversettes til hvert lands eget språk.¹⁸ Dette for at Guds ord kan bo rikelig i alle, for at deres tilbedelse kan være til hans behag, og for at de kan ha håp ved det tålmodet og den trøsten som Skriften gir.¹⁹

9. Den ufeilbarlige rettesnor for tolkning av Skriften, er Skriften selv. Ved spørsmål om et skriftsteds sanne og fulle betydning, må man derfor alltid lete etter andre skriftsteder som taler klart om saken.²⁰

10. Den hellige skrift er gitt oss av Ånden og skal være den øverste autoritet i stadfesting av enhver avgjørelse, om det gjelder menighetsråd, kirkefedrenes meninger, menneskelige læresetninger eller private åpenbaringer. Vi kan hvile i Skriftens autoritet; Skriften avgjør hva vi skal tro.²¹

Kapittel 2: Om Gud og Den hellige treenighet.

1. Herren vår Gud er én, den eneste levende og sanne Gud.²² Han består i og av seg selv²³, og han er uendelig i sitt vesen og i sin fullkommenhet. Hans vesen kan ikke fullt ut begripes av noen skapning.²⁴ Han er ånd,²⁵ usynlig, uten kropp og deler, og uten lidenskaper*. Han er den eneste

¹⁴ Rom 3:2

¹⁵ Jes 8:20

¹⁶ Apg 15:15

¹⁷ Joh 5:39

¹⁸ 1 Kor 14: 6, 9, 11, 12, 24, 28

¹⁹ Kol 3:16

²⁰ 2 Pet 1:20-21; Apg 15:15-16

²¹ Matt 22:29, 31-32; Ef 2:20; Apg 28:23

²² 1 Kor 8:4, 6; 5 Mos 6:4

²³ Jer 10:10; Jes 48:12

²⁴ 2 Mos 3:14

²⁵ Joh 4:24

som innehar udødelighet, og han bor i et lys ingen kan nærme seg.²⁶ Han er uforanderlig,²⁷ overveldende stor,²⁸ evig,²⁹ uransakelig, allmechtig³⁰ og på alle måter uendelig. Han er fullt og helt hellig,³¹ vis, fri og ubetinget. Han er ubegrenset og virker alle ting etter sin uforanderlige og rettferdige viljes råd,³² for sin egen ære.³³ Han er helt og fullt kjærlig, nådig, barmhjertig, langmodig og evig rik på godhet og sannhet. Hans enorme kjærlighet, nåde, miskunn og tålmodighet tilgir overtredelser, misgjerninger og synd. Han belønner dem som med iver søker ham,³⁴ samtidig som han er fullkomment rettferdig og grusom i sine dommer,³⁵ for han hater all synd³⁶ og vil ikke på noen måte la den skyldige gå fri.³⁷

**Denne formuleringen er om konseptet som på engelsk kalles «Divine Impassibility». Med dette mener vi at intet utenfor Gud selv kan skade eller endre ham, og at ingen kan påføre ham sorg eller glede utenom ved hans vilje og hans karakter.*

2. Gud har og er opphav til alt liv,³⁸ herlighet,³⁹ godhet⁴⁰ og velsignelse. Han er ikke avhengig av noe av det han har skapt.⁴¹ Han trenger ikke ære fra det skapte, men han viser sin ære i, ved og til det. Han er den eneste kilden til alt som finnes, og alle ting er av ham, ved ham og til ham.⁴² Han har suverent herredømme over alle skapninger, og han gjør med dem, ved dem og for dem slik han vil.⁴³ Alle ting ligger nakne og åpne for hans åsyn.⁴⁴ Hans kunnskap er uendelig,

²⁶ 1 Tim 1:17; 5 Mos 4:15-16; 1 Tim 6:16

²⁷ Malaki 3:6

²⁸ 1 Kong 8:27; Jer 23:23

²⁹ Sal 90:2

³⁰ 1 Mos 17:1

³¹ Jes 6:3

³² Sal 115:3, Jes 46:10

³³ Ords 16:4; Rom 11:36

³⁴ 2 Mos 34:6-7; Heb 11:6

³⁵ Neh 9:32-33

³⁶ Sal 5:5-6

³⁷ 2 Mos 34:7; Nah 1:2-3

³⁸ Joh 5:26

³⁹ Sal 148:13

⁴⁰ Sal 119:68

⁴¹ Job 22:2-3

⁴² Rom 11:34-36

⁴³ Dan 4:25, 34-35

⁴⁴ Heb 4:13

fullkommen og uavhengig av noen skapning, og dermed er ingenting usikkert for ham.⁴⁵ Han er fullt hellig i alle sine tanker, i alle sine gjerninger⁴⁶ og i alle sine befalinger. Engler og mennesker skylder ham all tilbedelse,⁴⁷ tjeneste og lydighet, for de er skapt av Ham.

3. I dette guddommelige og uendelige vesen er det tre personer; Faderen, Sønnen (eller Ordet) og Den hellige ånd.⁴⁸ Disse tre har én iboende substans, kraft og evighet. Hver av dem innehar hele den guddommelige substansen, men substansen er likevel ikke delt.⁴⁹ Faderen, Sønnen og Ånden er alle uendelige og uten begynnelse, og er derfor kun én Gud som ikke kan deles med hensyn til natur og vesen. Faderen, Sønnen og Ånden kjennetegnes ved flere respektive egenheter og personlige relasjoner.

**Med ordet «vesen» mener vi i denne konteksten det i Gud som det er ett av: f.eks. én makt, én samstemt vilje, én karakter som er hellig, kjærlig, trofast, rettferdig, sann, m.m., én hensikt. Ordet «person» brukes i konteksten om det i Gud som det er tre av: f.eks. tre som hver har sin rolle i frelsesverket, tre som kommuniserer seg imellom, tre som påvirker og blir påvirket av hverandre. «Person» og «vesen» er ord som Bibelen ikke selv bruker om treenigheten slik vi bruker dem, men som ble funnet nyttige for å beskrive Bibelens sannheter fra tidlig i kirkehistorien, og som vi fortsatt bruker i dag. Vi kjenner igjen ordene fra dagligtale og kjenner intuitivt forskjell på en stein som har et vesen (dvs. en enhetlig form, en eksistens) og en person (som har tanker, bevissthet, og personlighet) – men vi må være forsiktige så vi lar Bibelen definere treenigheten og ikke lese moderne ordbruk inn i hvem Gud er.*

Kapittel 3: Om Guds forordning*

**Engelsk «decree» - En forordning/bestemmelse, utstedt av en konge eller lignende.*

1. Gud har fra all evighet av forordnet alle ting, hva enn som skjer.⁵⁰ Dette har han gjort ved sitt eget vise og hellige råd, fritt og uforanderlig. Han er likevel ikke opphavet til synd, og han har heller ikke fellesskap med synd.⁵¹ Hans forordning går ikke ut over skapningenes vilje eller

⁴⁵ Esek 11:5; Apg 15:18

⁴⁶ Sal 145:17

⁴⁷ Åp 5:12-14

⁴⁸ 1 Joh 5:7; Matt 28:19; 2 Kor 13:14

⁴⁹ 2 Mos 3:14; Joh 4:11; 1 Kor 8:6

⁵⁰ Jes 46:10; Ef 1:11; Heb 6:17; Rom 9:15, 18

⁵¹ Jak 1:13; 1 Joh 1:5

sekundære årsaker – det er derimot ved hans forordning at disse er virksomme.^{52*} Ved fullbyrdelsen av hans forordning kommer hans visdom, makt og trofasthet til syne.⁵³

**For eksempel kan man samtidig si, «Gud drepte kong Akab», «en pil drepte kong Akab» og «en soldat drepte kong Akab» - Gud forordnet at det skulle skje gjennom de sekundære årsakene som var soldatens vilje og fysikkens lover som virket på pilen. Slik kan en også si at Gud hadde en god hensikt med Assyrias invasjon, og med Josefs brødres svik, samtidig som han ikke forfattet synden i hjertene deres som førte dem til slike handlinger.*

2. Selv om Gud vet alt som kommer til å skje,⁵⁴ er ikke hans forordning et resultat av hans forutviten.⁵⁵

3. Ved Guds forordning som åpenbarer hans egen ære, er noen mennesker utvalgt, eller forutbestemt*, til evig liv ved Jesus Kristus,⁵⁶ til pris for hans herlige nåde.⁵⁷ Andre overlates til å vandre i sin egen synd – over disse faller Guds rettferdige dom, til pris for hans herlige rettferdighet.⁵⁸

**De engelske ordene «foreordained» og «predestined» oversettes her til «forutbestemt» og «utvalgt» da ordene synes nærmest i å kommunisere det samme.*

4. Disse menneskene som er utvalgt og forutbestemt, er formet av Gud på spesielt og uforanderlig vis. Antallet på dem er avgjort og endelig, og kan hverken økes eller minskes.⁵⁹

5. De mennesker som er forutbestemt til liv, har Gud utvalgt i Kristus før verdens grunnvoll ble lagt. De er utvalgt ved hans evige og uforanderlige hensikt, ved hans skjulte råd og hans gode vilje. Han utvalgte dem i Kristus til evig herlighet. Utvelgelsen er betinget kun i Guds frie nåde og kjærlighet,⁶⁰ og hans valg var uavhengig av og ikke betinget i noe godt i skapningen han utvalgte.⁶¹

⁵² Apg 4:27-28; Joh 19:11

⁵³ 4 Mos 23:19; Ef 1:3-5

⁵⁴ Apg 15:18

⁵⁵ Rom 9:11, 13, 16, 18

⁵⁶ 1 Tim 5:21; Matt 25:34

⁵⁷ Ef 1:5-6

⁵⁸ Rom 9:22-23; Jud 4

⁵⁹ 2 Tim 2:19; Joh 13:18

⁶⁰ Ef 1:4, 9, 11; Rom 8:30; 2 Tim 1:9, 1 Tess 5:9

⁶¹ Rom 9:13, 16; Ef 2:5, 12

6. Slik Gud har utnevnt sine utvalgte til herlighet, har han også ved sin gode vilje forutbestemt midlene for deres frelse.⁶² De utvalgte som var falne i Adam blir frikjøpt av Kristus,⁶³ brakt til tro på ham ved hans Ånds betimelige virke. De er rettferdiggjort, har fått barnekåret, er helliggjort⁶⁴ og bevart av hans kraft ved troen til frelse.⁶⁵ Dette gjelder kun de utvalgte.⁶⁶

7. Dette veldige mysteriet om Guds forutbestemmelse må behandles med stor ærefrykt og varsomhet. De som gir akt på og adlyder Guds vilje åpenbart i hans ord, skal ved dette mysteriet få se kraften som er virksom i dem og få visshet om deres evige utvelgelse.⁶⁷ Slik vil læren føre til at Gud prises,⁶⁸ æres og beundres, og gi ydmykhet,⁶⁹ pågangsmot og rikelig trøst til alle som oppriktig adlyder evangeliet.⁷⁰

Kapittel 4: Om skapelsen

1. I begynnelsen skapte Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd⁷¹ hele verden og alt som er i den, både det synlige og det usynlige. På seks dager skapte Gud himmelen og jorden, og alt var overmåte godt.⁷² Dette gjorde han for å åpenbare sin evige kraft, visdom og godhet.⁷³

2. Etter at Gud hadde formet alle andre skapninger, skapte han mennesket til mann og kvinne.⁷⁴ Menneskene ble skapt med fornuft og udødelig sjel⁷⁵, og slik er de egnet til det livet for Gud som de ble skapt til. De ble skapt i Guds bilde, i kunnskap, rettferdighet og sann hellighet.⁷⁶ De hadde

⁶² 1 Pet 1:2; 2 Tess 2:13

⁶³ 1 Tess 5:9-10

⁶⁴ Rom 8:30; 2 Tess 2:13

⁶⁵ 1 Pet 1:5

⁶⁶ Joh 10:26; 17:9; 6:64

⁶⁷ 1 Tess 1:4-5; 2 Pet 1:10

⁶⁸ Ef 1:6; Rom 11:33

⁶⁹ Rom 11:5-6, 20

⁷⁰ Luk 10:20

⁷¹ Joh 1:2-3; Heb 1:2; Job 26:13

⁷² Kol 1:16, 1 Mos 1:31

⁷³ Rom 1:20

⁷⁴ 1 Mos 1:27

⁷⁵ 1 Mos 2:7

⁷⁶ Fork 7:29; 1 Mos 1:26

Guds lov skrevet i deres hjerter⁷⁷, samt evnen til å følge den. De hadde også muligheten til å bryte loven, da de var frie til å følge sin egen vilje.⁷⁸

3. I tillegg til loven som var skrevet i deres hjerter, fikk de også en befaling om å ikke ete av treet til kunnskap om godt og ondt.⁷⁹ Så lenge de adlød denne befalingen, gledet de seg i fellesskapet med Gud og hadde herredømme over skaperverket.⁸⁰

Kapittel 5: Om Guds forsyn*

**Med Guds forsyn (engelsk: «providence»), menes hans opprettholdelse av og virke i verden, hvordan han forsyner og forsørger det skapte.*

1. Gud er alle tings gode Skaper. Han opprettholder, styrer, bruker og hersker over alle skapninger og alt som er skapt,⁸¹ fra det største til det minste.⁸² Dette gjør han ved sitt fullkomment vise og hellige forsyn. Slik leder han alt mot det endemålet det ble skapt for, i tråd med Skaperens fullkomne forutviten og hans frie og uforanderlige viljes råd. Dette til pris for hans herlige visdom, makt, rettferdighet, uendelige godhet og barmhjertighet.⁸³

2. Gud er alle tings første årsak, og med hensyn til hans forutviten og forordning,⁸⁴ skjer alle ting på uforanderlig og ufeilbarlig vis. Derfor er ingenting styrt av tilfeldigheter, og ingenting skjer utenfor Guds forsyn.⁸⁵ Likevel har han ordnet det slik at det som hender, hender som følge av sekundære årsaker.⁸⁶

⁷⁷ Rom 2:14-15

⁷⁸ 1 Mos 3:6

⁷⁹ 1 Mos 2:17

⁸⁰ 1 Mos 1:26, 28

⁸¹ Heb 1:3; Job 38:11; Jes 46:10-11; Sal 135:6

⁸² Matt 10:29-31

⁸³ Ef 1:11

⁸⁴ Apg 2:23

⁸⁵ Ords 16:33

⁸⁶ 1 Mos 8:22

3. Gud bruker ulike midler til å utføre sin vilje ved sitt forsyn,⁸⁷ men han er på ingen måte bundet til eller av disse midlene,⁸⁸ og han kan handle uten dem,⁸⁹ på tross av dem og mot dem.⁹⁰

4. Guds allmektige kraft, uransakelige visdom og uendelige godhet åpenbarer seg tydelig i hans forsyn. Hans suverene plan innebærer til og med det første fallet, samt alle andre syndige handlinger begått av både engler og mennesker.⁹¹ I sin suverenitet begrenser han menneskenes ondskap,⁹² samtidig som han tillater noe av menneskenes ondskap for å gjennomføre sine hellige hensikter.⁹³ Skapningenes syndige hensikter er likevel kun fra dem og ikke fra Gud; han er hellig og rettferdig og kan hverken forårsake eller støtte synd.⁹⁴

5. Vår vise, rettferdige og gode Gud overlater ofte barna sine i begrensede perioder til forskjellige fristelser og fordervelsen i deres egne hjerter. Dette for å iverksette og oppdra dem, eller for å vise dem dybden av deres fordervelse og svikefullhet. Dette gjør han for at de skal bli ydmyket, for å gjøre dem mer avhengige av hans hjelp, og for at de fremover skal vokte seg bedre mot synd – og for å oppnå hva mer han måtte ha av rettferdige og hellige hensikter.⁹⁵ Alt som hender hans utvalgte, er til hans ære og til deres beste.⁹⁶

6. Gud, som er en rettferdig dommer, blinder og forherder noen ganger onde og ugudelige mennesker på grunn av deres synder.⁹⁷ Han holder sin nåde tilbake fra dem, ved hvilken de kunne ha blitt opplyst i sin forståelse og få sine hjerter fornyet.⁹⁸ Noen ganger trekker han også tilbake det han allerede har gitt dem,⁹⁹ og utsetter dem for situasjoner hvor deres fordervede hjerter leder dem til synd.¹⁰⁰ Og han gir dem over til sine egne onde lyster, verdens fristelser og

⁸⁷ Apg 27:31, 44; Jes 55:10-11

⁸⁸ Rom 4:19-21

⁸⁹ Hos 1:7

⁹⁰ Dan 3:27

⁹¹ Rom 11:32-34; 2 Sam 24:1; 1 Krø 21:1

⁹² 2 Kong 19:28; Sal 76:10

⁹³ Gen 50:20; Jes 10:6, 7, 12

⁹⁴ Sal 50:21; 1 Joh 2:16

⁹⁵ 2 Krø 32:25-26, 31; 2 Kor 12:7-9

⁹⁶ Rom 8:28

⁹⁷ Rom 1:24-26, 28; Rom 11:7-8

⁹⁸ 5 Mos 29:4

⁹⁹ Matt 13:12

¹⁰⁰ 5 Mos 2:30; 2 Kong 8:12-13

Satans makt,¹⁰¹ slik at de ugudelige forherder hjertene sine som en reaksjon på de ting Gud ofte bruker på å oppmyke andre.¹⁰²

7. Guds forsyn strekker seg til hele skaperverket og alle skapninger, men tar særskilt vare på hans menighet og ordner alle ting til dens beste.¹⁰³

Kapittel 6: Om menneskets fall, synd og syndens straff

1. Gud skapte menneskene rettferdige og fullkomne og gav dem en fullkommen lov. Lydighet ville ført til liv, men han advarte dem om at ulydighet ville føre til døden.¹⁰⁴ Likevel levde ikke mennesket lenge med æren sin i behold. Satan brukte slangens list til å forføre Eva, og brukte henne til å forføre Adam. Adam brøt med viten og vilje det budet han fikk da han ble skapt, da han åt av den forbudte frukten på treet til kunnskap om godt og ondt.¹⁰⁵ Det var til Guds behag å tillate dette, da han hadde forutbestemt det til sin egen ære.

2. Ved denne synden falt våre første stamforeldre fra sin opprinnelige rettferdighet og fellesskapet med Gud, og som deres etterkommere er også vi falne. Ved fallet kom døden til alle mennesker,¹⁰⁶ slik at alle er døde i synd.¹⁰⁷ Alle mennesker er besmittet av synden i både kropp og sjel.¹⁰⁸

3. Våre første stamforeldre, som av Gud ble satt til å være menneskehetens rot og representanter, syndet slik at synden og dens fordervede natur ble videreført til alle mennesker som stammer fra dem ved alminnelig fødsel.¹⁰⁹ Mennesker er derfor født i synd,¹¹⁰ og de er av naturen vredens

¹⁰¹ Sal 81:11-12; 2 Tess 2:10-12

¹⁰² 2 Mos 8:15, 32; Jes 6:9, 10; 1 Pet 2:7-8

¹⁰³ 1 Tim 4:10; Am 9:8-9; Jes 43:3-5

¹⁰⁴ 1 Mos 2:16-17

¹⁰⁵ 1 Mos 3:12-13; 2 Kor 11:3|

¹⁰⁶ Rom 3:23

¹⁰⁷ Rom 5:12ff

¹⁰⁸ Tit 1:15; Gen 6:5; Jer 17:9; Rom 3:10-19

¹⁰⁹ Rom 5:12-19; 1 Kor 15:21-22, 45, 49

¹¹⁰ Sal 51:5; Job 14:4

barn¹¹¹ og syndens slaver. De er underlagt døden¹¹² og andre åndelige, midlertidige og evige lidelser som kommer av synd, med mindre Herren Jesus setter dem fri.¹¹³

4. Alle menneskers brudd på Guds lov stammer fra denne opprinnelige fordervelsen.¹¹⁴ Ved fordervelsen som kommer av synd er mennesket helt uten evne og vilje til å gjøre noe godt, men de er fullt tilbøyelige til all ondskap.¹¹⁵

5. Den fordervede naturen forblir i de gjenfødte i dette livet.¹¹⁶ Derfor vil de fortsatt falle i synd, selv om de er korsfestet med Kristus og tilgitt i ham.¹¹⁷

Kapittel 7: Om Guds pakt

1. Forstandige skapninger skylder skaperen lydighet. Likevel er avstanden mellom Gud og skapningen er så stor at ingen kunne ha vunnet evig liv uten ved at Gud frivillig bøyd seg ned til dem. Dette har han gjort ved sine pakter.¹¹⁸

2. Etter at mennesket ved fallet ble underlagt lovens forbannelse, var det Herrens vilje å inngå en nådepakt.¹¹⁹ I denne tilbyr han syndere liv og frelse i Jesus Kristus ved troen på Ham.¹²⁰ Til alle som er forutbestemt til evig liv, lover han sin hellige ånd som gjør dem villige og i stand til å tro.¹²¹

3. Denne pakten er åpenbart i evangeliet. Først til Adam i løftet om en frelser fra kvinnens ætt,¹²² og deretter trinnsvis frem til den fulle åpenbarelsen som ble fullbrakt ved Kristus i Det nye testamentet.¹²³ Dette har vært Guds plan fra evighet av.¹²⁴ Det er kun ved denne nådepakten at

¹¹¹ Ef 2:3

¹¹² Rom 6:20; 5:12

¹¹³ Heb 2:14-15; 1 Tess 1:10

¹¹⁴ Jak 1:14-15; Matt 15:19

¹¹⁵ Rom 8:7; Kol 1:21

¹¹⁶ Rom 7:18, 23; Fork 7:20; 1 Joh 1:8

¹¹⁷ Rom 7:23-25; Gal 5:17

¹¹⁸ Luk 17:10; Job 35:7-8

¹¹⁹ 1 Mos 2:17; Gal 3:10; Rom 3:20-21

¹²⁰ Rom 8:3; Mark 16:15; Joh 3:16

¹²¹ Esek 36:26-27; Joh 6:44-45; Sal 110:3

¹²² 1 Mos 3:15

¹²³ Heb 1:1

¹²⁴ 2 Tim 1:9; Tit 1:2

Adams slekt kan bli velsignet med evig liv, fordi mennesket er ute av stand til å oppnå fred med Gud, slik Adam hadde fred med Gud i sin uskyldige tilstand før fallet.¹²⁵

Kapittel 8: Om Kristus som mellommann

1. Det var etter Guds vilje å velge ut Herren Jesus, Guds enbårne sønn, til å være mellommann mellom Gud og mennesker.¹²⁶ Dette gjorde Gud etter sin evige forordning. Han er profet,¹²⁷ prest¹²⁸ og konge.¹²⁹ Han er menighetens hode og frelser.¹³⁰ Han skal arve alle ting,¹³¹ og er hele verdens dommer.¹³² Gud har fra evighet av gitt ham et folk til å være hans ætt. Til rette tid forløser, kaller, rettferdiggjør, helliggjør og herliggjør han sitt folk.¹³³

2. Guds Sønn, den andre personen i Den hellige treenighet, er sann og evig Gud. Han er Faderens herlige glans. Han er av samme vesen som han som skapte og opprettholder verden. Ved tidens fylde tok han på seg menneskets natur med alle menneskets egenskaper og svakheter,¹³⁴ men uten synd.¹³⁵ Han ble unnfanget ved Den hellige ånd i jomfru Marias morsliv, idet Den hellige ånd kom over henne og kraften fra Den høyeste overskygget henne. Slik kom han av en kvinne fra Juda stamme, av Abrahams og Davids ætt etter Skriftene.¹³⁶ Hans guddommelige natur og hans menneskelige natur var hele, fullkomne og separate, og ble uatskillelig sammenført i én person, Jesus Kristus. Den guddommelige og menneskelige natur ble dog ikke blandet med hverandre, heller ikke fikk Jesus kun deler av den ene og deler av den andre naturen. Naturene ble heller ikke forandret for å tilpasses hverandre. Han er sann Gud og sant menneske, men likevel én Kristus, den eneste mellommann mellom Gud og mennesker.¹³⁷

¹²⁵ Heb 11:6, 13; Rom 4:1-2ff.; Apg 4:12; Joh 8:56

¹²⁶ Jes 42:1; 1 Pet 1:19-20

¹²⁷ Apg 3:22

¹²⁸ Heb 5:5-6

¹²⁹ Sal 2:6; Luk 1:33

¹³⁰ Ef 1:22-23

¹³¹ Heb 1:2

¹³² Apg 17:31

¹³³ Jes 53:10; Joh 17:6; Rom 8:30

¹³⁴ Joh 1:14; Gal 4:4

¹³⁵ Rom 8:3; Heb 2:14, 16-17, 4:15

¹³⁶ Matt 1:22-23

¹³⁷ Luk 1:27, 31, 35; Rom 9:5; 1 Tim 2:5

3. Herren Jesus ble helliggjort og rikelig salvet med Den Hellige Ånd.¹³⁸ I Ånden hadde han all visdom og kunnskap,¹³⁹ for i ham behaget det Gud at hele guddomsfylden skulle bo.¹⁴⁰ Dette for at han skulle være hellig, uskyldig, ren¹⁴¹ og full av nåde og sannhet.¹⁴² Slik er han fullt utrustet til å være mellommann for sitt folk.¹⁴³ Det var Faderen som kalte ham til denne rollen,¹⁴⁴ og som også har overgitt all makt til Sønnen for å utfylle den.¹⁴⁵

4. Jesus tok villig på seg denne rollen.¹⁴⁶ For å gjennomføre dette, ble han underlagt loven¹⁴⁷ og oppfylte loven på fullkomment vis. Han tok på seg straffen som tilhørte oss, og som vi selv skulle ha båret og lidt under,¹⁴⁸ da han ble gjort til en forbannelse og synd for oss.¹⁴⁹ Han holdt ut de verst tenkelige sorger i sjelen og smerter i kroppen.¹⁵⁰ Han ble korsfestet, døde og forble i dødens tilstand, men hans kjøtt ble ikke fordervet.¹⁵¹ På den tredje dag stod han opp fra de døde¹⁵² med den samme kroppen han døde i,¹⁵³ og som han også fór opp til himmelen med.¹⁵⁴ Der sitter han ved Faderens høyre hånd, hvor han går i forbønn for oss.¹⁵⁵ Han skal en dag komme igjen for å dømme engler og mennesker.¹⁵⁶

¹³⁸ Sal 45:7; Apg 10:38; Joh 3:34

¹³⁹ Kol 2:3

¹⁴⁰ Kol 1:19

¹⁴¹ Heb 7:26

¹⁴² Joh 1:14

¹⁴³ Heb 7:22

¹⁴⁴ Heb 5:5

¹⁴⁵ Joh 5:22, 27; Matt 28:18; Apg 2:36

¹⁴⁶ Sal 40:7-8 Heb 10:5-10; Joh 10:18

¹⁴⁷ Gal 4:4; Matt 3:15

¹⁴⁸ Gal 3:13; Jes 53:6; 1 Pet 3:18

¹⁴⁹ 2 Kor 5:21

¹⁵⁰ Matt 26:37-38; Luk 22:44; Matt 27:46

¹⁵¹ Apg 13:37

¹⁵² 1 Kor 15:3-4

¹⁵³ Joh 20:25, 27

¹⁵⁴ Mark 16:19; Apg 1:9-11

¹⁵⁵ Rom 8:34; Heb 9:24

¹⁵⁶ Apg 10:42; Rom 14:9-10; Apg 1:11; 2 Pet 2:4

5. Herren Jesus har ved sin fullkomne lydighet én gang ofret seg selv ved den evige Ånd. Ved dette har han fullstendig tilfredsstilt Guds rettferdighet,¹⁵⁷ skaffet grunnlaget for vår forsoning og kjøpt en evig arv i Himmelriket til alle dem som Faderen har gitt ham.¹⁵⁸

6. Kristus betalte ikke prisen for vår forløsning før han ble menneske. Likevel er forløsningen virksom for alle de utvalgte i alle tidsaldre fra verdens grunnleggelse av. Dette skjedde gjennom løftene, forbildene og ofringene som åpenbarte Kristus, den kommende ætt som skulle knuse slangens hode,¹⁵⁹ og lammet som ble slaktet fra verdens grunnvoll av.¹⁶⁰ Han er den samme i går, i dag og til evig tid.¹⁶¹

7. Som mellommann handler Kristus i samsvar med begge sine naturer. Likevel ser vi tidvis i Skriften at det som tilhører den ene naturen tilregnes personen Kristus og benevnes slik at det kan virke som om den andre naturen har gjort det.^{162*}

**F.eks. kan vi i apg 20:28 lese om Guds blod. Poenget med dette avsnittet er å klargjøre tekster som dette. Det er rett å si at Gud har blod hvis vi snakker om personen Jesus Kristus i sin menneskelige natur. Ellers er det i og for seg meningsløst og blasfemisisk å snakke om at Gud i sin guddommelige natur har blod. Gud er ånd, og består ikke av kjøtt og blod. Likevel tok Guds Sønn på seg en menneskelig natur, og man kan på den måten snakke om blodet som han gav. Så kan altså Skriften snakke om Guds blod uten at det betyr at Gud i sin natur har kjøtt og blod.*

8. Kristi evige forsoningshandling anvendes virkekraftig og frelsende til dem han forsonte for. For disse går han i forbønn,¹⁶³ og han forener dem med seg selv ved sin Ånd. Han åpenbarer frelsens mysterium for dem i og ved sitt Ord. Han virker i deres hjerter ved Ordet og Ånden¹⁶⁴ og leder dem til tro og lydighet.¹⁶⁵ Ved sin allmektige kraft og visdom beseirer han deres fiender¹⁶⁶ i tråd med sine underfulle og uransakelige veier. Alt er helt og fullt av nåde, og ikke betinget av noe godt i mennesket selv.¹⁶⁷

¹⁵⁷ Heb 9:14, 10:14; Rom 3:25-26

¹⁵⁸ Joh 17:2; Heb 9:15

¹⁵⁹ 1 Kor 4:10; Heb 4:2; 1 Pet 1:10-11

¹⁶⁰ Åp 13:8

¹⁶¹ Heb 13:8

¹⁶² Joh 3:13; Apg 20:28

¹⁶³ Joh 6:37, 10:15-16, 17:9; Rom 5:10

¹⁶⁴ Rom 8:9-14

¹⁶⁵ Joh 17:6; Ef 1:9; 1 Joh 5:20

¹⁶⁶ Sal 110:1; 1 Kor 15:25-26

¹⁶⁷ Joh 3:8; Ef 1:8

9. Rollen som mellommann mellom Gud og mennesker tilhører Kristus alene – han som er profet, prest og konge over Guds menighet. Denne rollen skal ikke gis helt eller delvis til noen annen.¹⁶⁸

10. Kristus beskrives som profet, prest og konge – tre roller. På grunn av vår uvitenhet, er vi avhengige av hans profetiske rolle¹⁶⁹. På grunn av at vi er fremmedgjort fra Gud og at selv våre beste gjerninger for ham er ufullkomne, trenger vi ham som prest for å forsone og stille oss uklanderlig frem for Gud.¹⁷⁰ Og på grunn av at vi mangler vilje og evne til å vende tilbake til Gud, og for å redde og bevare oss fra våre åndelige motstandere, er vi avhengige av ham som konge. I denne rollen overbeviser, hersker, kaller, opprettholder, befri og bevarer han oss inntil vi når hans himmelske rike.¹⁷¹

Kapittel 9: Om fri vilje

1. Gud har utstyrt mennesket med en vilje som har naturlig frihet og makt til å handle ut ifra de valg det tar. Denne viljen er ikke tvunget, og den er heller ikke forutbestemt av noen naturlov til å gjøre godt eller ondt.¹⁷²

2. Fra skapelsen av hadde mennesket i sin uskyldige tilstand frihet og evne til både å ville og gjøre det som var godt i Guds øyne,¹⁷³ men var ikke urokkelig i sin uskyld og kunne falle fra denne tilstanden.¹⁷⁴

3. Ved fallet mistet mennesket både evnen og viljen til å gjøre det åndelig gode som tilhører frelsen.¹⁷⁵ Det naturlige mennesket er i opposisjon mot Gud, avskyr det som er godt og er død i synden.¹⁷⁶ Dermed er det ikke i stand til å omvende seg på egenhånd.¹⁷⁷

¹⁶⁸ 1 Tim 2:5

¹⁶⁹ Joh 1:18

¹⁷⁰ Kol 1:21; Gal 5:17; Heb 10:19-21

¹⁷¹ Joh 16:8; Sal 110:3; Luk 1:74-75

¹⁷² Matt 17:12; Jak 1:14; 5 Mos 30:19

¹⁷³ 1 Mos 1:27, 31

¹⁷⁴ 1 Mos 3:6

¹⁷⁵ Rom 5:6, 8:7

¹⁷⁶ Ef 2:1-5

¹⁷⁷ Tit 3:3-5; Joh 6:44

4. Når Gud konverterer en synder og fører ham inn i nåden, gjør han ham fri fra å være syndens slave.¹⁷⁸ Ved sin nåde gjør han mennesket i stand til fritt å ville og gjøre det som er godt i Guds øyne.¹⁷⁹ Han er imidlertid fortsatt påvirket av kjødet og fordervelsen, slik at han ikke fullkomment vil eller gjør det som er godt.¹⁸⁰

5. Menneskets vilje vil kun bli uforanderlig og fullkomment fri til å gjøre det gode i herligheten.¹⁸¹

Kapittel 10: Om Guds virksomme kall.

1. Dem Gud har forutbestemt til evig liv, kaller han ved sitt Ord og sin Ånd.¹⁸² Dette kallet er virksomt og kommer i hans rette tid. Han kaller mennesker ut av synden og døden de lever i, til nåde og frelse ved Jesus Kristus.¹⁸³ Han gir deres sinn lys til frelse og til å forstå Guds sannheter.¹⁸⁴ Han tar bort steinhjertet deres og gir dem et hjerte av kjøtt.¹⁸⁵ Han fornyer deres vilje, og ved sin allmektige kraft forordner han dem til godhet idet han drar dem nær til Kristus.¹⁸⁶ Slik kommer de fritt og av sin egen vilje til ham, for han har ved sin nåde gitt dem å ville dette.¹⁸⁷

2. Dette virksomme kallet kommer av Guds frie* nåde alene, ikke på grunn av noe godt han forutså i menneskene, eller på grunn av noen kraft eller handling i skapningen.¹⁸⁸ Menneskene i seg selv er døde i synden og fullstendig passive i frelseshandlingen inntil de blir fornyet og gjort levende av De hellige ånd.¹⁸⁹ Når mennesket blir gjort levende, er det i stand til å motta kallet og omfavne kallets nåde. Denne forandringen i mennesket skjer ved den samme kraft som reiste Kristus fra de døde.¹⁹⁰

¹⁷⁸ Kol 1:13; Joh 8:36

¹⁷⁹ Fil 2:13

¹⁸⁰ Rom 7:15-23

¹⁸¹ Ef 4:13

¹⁸² Rom 8:30, 11:7; Ef 1:10-11; 2 Tess 2:13-14

¹⁸³ Ef 2:1-6

¹⁸⁴ Apg 26:18; Ef 1:17-18

¹⁸⁵ Esek 36:26

¹⁸⁶ 5 Mos 30:6, Esek 36:27; Ef 1:19

¹⁸⁷ Sal 110:3; Høy 1:4

¹⁸⁸ 2 Tim 1:9; Ef 2:8

¹⁸⁹ 1 Kor 2:14; Ef 2:5; Joh 5:25

¹⁹⁰ Ef 1:19-20

**Her står det i engelsken: «free and special grace.» Med «special» menes at nåden ikke gis generelt til alle mennesker, men særskilt til de utvalgte. Dette er vanskelig å oversette på en naturlig måte, så ordet utelates her – konseptet fremgår likevel tydelig fra konteksten.*

3. De utvalgte som dør som spedbarn blir også gjenfødt og frelst av Kristus ved Ånden.¹⁹¹ Ånden virker når, hvor og hvordan han selv vil.¹⁹² Slik er det også med alle andre blant de utvalgte som ikke er i stand til å motta et ytre kall gjennom ordets tjeneste.

4. De som ikke er blant de utvalgte verken kan eller vil komme til Kristus, selv om de blir kalt gjennom forkynnelsen av ordet.¹⁹³

Kapittel 11: Om rettferdigjørelse

1. Gud rettferdiggjør dem han har kalt ved å tilgi deres synder og tilregne dem rettferdighet i Kristus Jesus.¹⁹⁴ Dette er tilregnet, ikke tilført, rettferdighet* - ved at Gud regner mennesker som rettferdige,¹⁹⁵ ikke på grunn av noe de selv har gjort, men for Kristi skyld alene.¹⁹⁶ Kristi lydighet er den ene og fulle kilde til deres tilregnede rettferdighet ved tro.¹⁹⁷ Denne troen har de ikke av seg selv; den er Guds gave.¹⁹⁸

**Med «tilregnet» rettferdighet menes at Gud behandler oss som om vi var rettferdige, uten at vi er det. Denne læren assosieres med reformerte og lutherske menigheter. Det er vanlig blant katolikker å snakke om «tilført» rettferdighet («infused righteousness») – dvs. rettferdighet som tilføres kristne i og ved lydighetshandlinger. I denne setningen understrekes at frelsen vår ikke er basert på vår rettferdighet, men Guds.*

2. Mennesket blir kun rettferdiggjort ved tro som hviler i og mottar Kristus og Hans rettferdighet.¹⁹⁹ Troen kommer dog ikke alene, men følges alltid av andre frelsesgaver fra Gud. Troen er ikke død, men blir synlig ved gjerninger.²⁰⁰

¹⁹¹ Joh 3:3-6

¹⁹² Joh 3:8

¹⁹³ Matt 22:14, 13:20-21; Heb 6:4-5; Joh 6:44-45, 65, 8:24; Apg 4:12; Joh 4:22; 17:3

¹⁹⁴ Rom 3:24, 8:30

¹⁹⁵ Rom 4:5-8; Ef 1:7

¹⁹⁶ 1 Kor 1:30-31; Rom 5:17-19; Ef 2:8-10

¹⁹⁷ Fil 3:8-9

¹⁹⁸ Joh 1:12; Rom 5:17

¹⁹⁹ Rom 3:28

²⁰⁰ Gal 5:6; Jak 2:17-26

3. Kristus betalte fullt og helt, ved sin lydighet og død, skylden til alle dem som er rettferdiggjort. Ved korsets blodige offer led han straffen de fortjente, og han tilfredstilte fullt og rettmessig Guds rettferdighet i deres sted.²⁰¹ Slik gav Faderen ham for dem, så hans lydighet og soning ble godtatt i deres sted. Soningen ble gitt fritt og ikke på grunn av noe godt i dem han sonet for.²⁰² Deres rettferdiggjørelse er ved ubetinget nåde, til Guds ære.²⁰³

4. Gud besluttet fra evighet av å rettferdiggjøre de utvalgte,²⁰⁴ og i tidens fylde døde Kristus for deres synder og stod opp igjen til deres rettferdiggjørelse.²⁰⁵ Likevel blir de ikke personlig rettferdiggjort før Den hellige ånd anvender Kristi verk i dem.²⁰⁶

5. Gud fortsetter å tilgi syndene til dem som er rettferdiggjort.²⁰⁷ Og selv om de ikke kan falle fra rettferdiggjørelsen,²⁰⁸ kan de ved sine synder komme under sin himmelske fars tukt.²⁰⁹ I de fleste tilfeller vil de ikke få tilbake hans nærværs lys før de ydmyker seg, bekjenner synd, ber om tilgivelse og fornyer deres tro og omvendelse.²¹⁰

6. Rettferdiggjørelsen av de troende under Det gamle testamentet var i alle disse hensyn ett og samme som rettferdiggjørelsen av de troende under Det nye testamentet.²¹¹

Kapittel 12: Om barnekår

1. Alle som er rettferdiggjort har Gud sikret barnekår ved sin nåde, så de blir adoptert²¹² inn blant hans barn.²¹³ Dette har han gjort i og for hans eneste sønn Jesus Kristus. Privilegiene og frihetene

²⁰¹ Heb 10:14; 1 Pet 1:18-19; Jes 53:5-6

²⁰² Rom 8:32; 2 Kor 5:21

²⁰³ Rom 3:26; Ef 1:6-7, 2:7

²⁰⁴ Gal 3:8; 1 Pet 1:2; 1 Tim 2:6

²⁰⁵ Rom 4:25

²⁰⁶ Kol 1:21-22; Tit 3:4-7

²⁰⁷ Matt 6:12; 1 Joh 1:7-9

²⁰⁸ Joh 10:28

²⁰⁹ Sal 89:31-33

²¹⁰ Sal 32:5; Sal 51; Matt 26:75

²¹¹ Gal 3:9; Rom 4:22-24

²¹² Ef 1:5; Gal 4:4-5

²¹³ Joh 1:12; Rom 8:17

som medfølger barnekåret inkluderer å være kalt ved hans navn,²¹⁴ å få barnekårets Ånd,²¹⁵ å få tre inn for nådens trone med frimodighet, å kunne rope «Abba, Far!»,²¹⁶ samt å få medlidenhet,²¹⁷ beskyttelse,²¹⁸ forsørgelse²¹⁹ og irrettesettelse av ham som Far.²²⁰ De blir aldri støtt bort,²²¹ men er beseglet til forløsningens dag²²² og kan hvile i Guds løfter som arvinger til hans evige frelse.²²³

Kapittel 13: Om helligjørelse

1. De som er forent med Kristus, kalt, født på ny og har fått fornyet hjerte og ånd ved Kristi død og oppstandelse, blir også sannelig og personlig helliggjort.²²⁴ Helligjørelsen skjer også i kraft av Kristi død og oppstandelse, og de rettferdiggjorte helliggjøres ved Hans Ord og Ånd som bor i dem.²²⁵ Syndens makt over dem er knust,²²⁶ og ulike syndige lyster svekkes og dør mer og mer.²²⁷ Samtidig blir de mer og mer oppreist og styrket i alle frelsens gaver til å leve i all hellighet.²²⁸ Foruten denne helligheten kan ingen se Herren.²²⁹

²¹⁴ 2 Kor 6:18; Åp 3:12

²¹⁵ Rom 8:15

²¹⁶ Gal 4:6; Ef 2:18

²¹⁷ Sal 103:13

²¹⁸ Ordsp 14:26

²¹⁹ 1 Pet 5:7

²²⁰ Heb 12:6

²²¹ Jes 54:8-9; Klag 3:31

²²² Ef 4:30

²²³ Heb 1:14, 6:12

²²⁴ Apg 20:32; Rom 6:5-6

²²⁵ Joh 17:17; Ef 3:16-19; 1 Tess 5:21-23

²²⁶ Rom 6:14

²²⁷ Gal 5:24

²²⁸ Kol 1:11

²²⁹ 2 Kor 7:1; Heb 12:14

2. Denne helliggjørelsen av hele mennesket²³⁰ fullføres ikke i dette livet. Det er fortsatt rester av fordervelse igjen i enhver del av mennesket.²³¹ Slik er det en vedvarende krig mellom to uforenlige parter; kjøttets lyst står Ånden imot, og Ånden står kjøttet imot.²³²

3. Selv om kjøttet kan se ut til å seire i perioder,²³³ vil den gjenfødte delen av mennesket seire ved den helliggjørende styrken til Kristi Ånd.²³⁴ Slik vokser de hellige i nåde og fullfører helliggjørelsen i frykt for Gud. Og slik strever de etter et himmelsk liv i evangeliets lydighet mot alle Kristi bud slik han har befalt i Skriften - han som er menighetens hode og konge.²³⁵

Kapittel 14: Om frelsende tro

1. Troens gave som frelser de utvalgte, er Kristi Ånds verk i hjertene deres,²³⁶ og den kommer vanligvis ved forkynnelsen av Ordet.²³⁷ Troen økes og styrkes også ved Ordet, samt ved dåpen, nattverden, bønn og de andre midlene Gud har gitt.²³⁸

2. Ved denne troen tror den kristne at alt som åpenbares i Ordet er sant, da dette har Guds egen autoritet bak seg.²³⁹ En kristen forstår hvor mye mer vidunderlig Skriften er enn alt annet som er skrevet på jorden,²⁴⁰ for den viser Guds herlighet i hans egenskaper, hvor vidunderlig Kristus er i sin natur og i sine roller, samt hvor mektig og rik Den hellige ånd er i sine verk og gjerninger. Ved dette gjøres kristne i stand til å hvile helt i sannheten de har satt sin lit til og handler i tråd med hver av Skriftens ord.²⁴¹ De adlyder budene,²⁴² skjelver for advarslene²⁴³ og omfavner Guds

²³⁰ 1 Tess 5:23

²³¹ Rom 7:18, 23

²³² Gal 5:17; 1 Pet 2:11

²³³ Rom 7:23

²³⁴ Rom 6:14

²³⁵ Ef 4:15-16; 2 Kor 3:18, 7:1

²³⁶ 2 Kor 4:13; Ef 2:8

²³⁷ Rom 10:14, 17

²³⁸ Luk 17:5; 1 Pet 2:2; Apg 20:32

²³⁹ Apg 24:12

²⁴⁰ Sal 19:7-10; 69:72

²⁴¹ 2 Tim 1:12

²⁴² Joh 15:14

²⁴³ Jes 66:2

løfter for dette livet og det neste.²⁴⁴ De godtar, mottar og hviler på ham alene for rettferdiggjørelse, helliggjørelse og evig liv ved nådens pakt.²⁴⁵

3. Troen kan være svak eller sterk,²⁴⁶ men enhver frelsende tro er likevel av en annen sort enn troen hos dem som, ved Guds allmenne nåde over menneskeheten, har en form for midlertidig tro.²⁴⁷ Derfor vinner den frelsende troen alltid seier, selv om troen kan bli svekket og angrepet mange ganger.²⁴⁸ Troen vokser i den troende, og mange får full frelsesvisshet gjennom Kristus,²⁴⁹ han som er troens opphavsmann og fullender.²⁵⁰

Kapittel 15: Om omvendelse til liv og frelse

1. Det er ingen mennesker som gjør det gode uten å synde,²⁵¹ og til og med de beste kan falle i store synder idet de blir villedet av mange fristelser og fordervelsens forførende makt i dem. Ved sin nådepakt viser Gud likevel barmhjertighet til de troende som synder og faller. Han reiser dem opp igjen og fornyer dem gjennom omvendelse til frelse.²⁵²

2. Denne frelsende omvendelsen er av evangeliets nåde.²⁵³ Ved omvendelsen blir mennesket ved Den Hellige Ånd overbevist om sin synds enorme ondskap. Ved tro på Kristus ydmyker han seg med en gudfryktig sorg. Han avskyr syndene han begår²⁵⁴ idet han ber om tilgivelse og nådens styrke ved Ånden, så han kan vandre foran Herrens ansikt og behage ham i alle ting.²⁵⁵

3. Vi må fortsette å omvende oss hele livene våre, for kjøttet fortsetter å påvirke oss. Og det er enhver kristens plikt å omvende seg spesifikt fra enhver synd han kjenner til.²⁵⁶

²⁴⁴ Heb 11:13

²⁴⁵ Joh 1:12; Apg 16:31; Gal 2:20; Apg 15:11

²⁴⁶ Heb 5:13-14; Matt 6:30; Rom 4:19-20

²⁴⁷ 2 Pet 1:1

²⁴⁸ Ef 6:16; 1 Joh 5:4-5

²⁴⁹ Heb 6:11-12; Kol 2:2

²⁵⁰ Heb 12:2

²⁵¹ Fork 7:20

²⁵² Luk 22:31-32

²⁵³ Sak 12:10; Apg 11:18

²⁵⁴ Esek 36:31; 2 Kor 7:11

²⁵⁵ Sal 119:6, 128

²⁵⁶ Luk 19:8; 1 Tim 1:13, 15

4. Ingen synd er så liten at den ikke fortjener fordømmelse.²⁵⁷ Men Gud forsørger oss ved sin nådepakt gjennom Kristus for å opprettholde og frelse de troende. Derfor er ingen synder så store at de kan fordømme dem som vender om. Derfor er det viktig å ustanselig forkynde²⁵⁸ omvendelse.

Kapittel 16: Om gode gjerninger

1. Når vi her snakker om gode gjerninger, snakker vi om gjerninger som Gud befaler i sitt ord.²⁵⁹ Ikke gjerninger som synes gode i menneskers øyne og utføres i blind iver eller med tilsynelatende gode hensikter.²⁶⁰

2. Gode gjerninger, gjort i lydighet til Guds bud, er frukt av og evidens for en sann og levende tro.²⁶¹ Ved disse gjerningene uttrykker de troende takknemlighet til Gud,²⁶² de styrker frelsesvissheten sin,²⁶³ de oppbygger sine trossøsken, de pryder evangeliet de bekjenner,²⁶⁴ de stopper munnen på motstandere og ærer Gud.²⁶⁵ For de er Guds verk, skapt i Kristus Jesus til gode gjerninger,²⁶⁶ og høster sin frukt som fører til helliggjørelse og målet deres, evig liv.²⁶⁷

3. De troendes evne til å gjøre gode gjerninger, kommer ikke av dem selv, men fullt og helt av Kristi Ånd.²⁶⁸ Hans virke er helt nødvendig for gode gjerninger, og i tillegg til alt annet godt de har fått, virker Den hellige ånd i dem til å ville og å gjøre det som er godt i Guds øyne.²⁶⁹ Dette betyr ikke at de troende kan være uaktsomme, som om de må vente på Åndens overbevisning før de utfører pliktene sine. Men de må være desto mer ivrige etter å vekke til live Guds gaver som er i dem.²⁷⁰

²⁵⁷ Rom 6:23

²⁵⁸ Jes 1:16-18, 55:7

²⁵⁹ Mik 6:8; Heb 13:21

²⁶⁰ Matt 15:9; Jes 29:13

²⁶¹ Jak 2:18, 22

²⁶² Sal 116:12-13

²⁶³ 1 Joh 2:3, 5; 2 Pet 1:5-11

²⁶⁴ Matt 5:16

²⁶⁵ 1 Tim 6:1; 1 Pet 2:15; File 1:11

²⁶⁶ Ef 2:10

²⁶⁷ Rom 6:22

²⁶⁸ Joh 15:4-5

²⁶⁹ 2 Kor 3:5; Fil 2:13

²⁷⁰ Fil 2:12; Heb 6:11-12; Jes 64:7

4. Uansett hvor langt man måtte nå i sin lydighet til Gud i dette livet, er man fortsatt langt i fra å overgå det som Gud krever. Man er ikke engang i nærheten av å innfri den plikten Gud har pålagt.²⁷¹

5. Vi kan aldri vinne syndenes forlatelse eller evig liv ved våre gjerninger. Dette på grunn av den enorme kontrasten mellom vår synd og herligheten i vente, og den uendelige avstanden mellom oss og Gud. Gud vinner intet på våre gode gjerninger, og intet vi kan gjøre kan betale skylden for syndene vi har begått.²⁷² Når vi har gjort alt vi kan, har vi kun gjort det som vi var skyldige til og er fortsatt unyttige tjenere. Enhver god gjerning har sin opprinnelse i Guds Ånd,²⁷³ mens enhver gjerning som har sin opprinnelse i oss er så forsøplet at de ikke vil bestå under Guds strenge straff.²⁷⁴

6. Slik som troende blir tatt imot av Kristus, blir også deres gode gjerninger tatt imot av Ham.²⁷⁵ Ikke fordi våre gjerninger er uklanderlige i dette livet, men fordi Gud gjennom Kristus har behag i å motta og belønne det som gjøres i oppriktighet, selv om gjerningene er ufullkomne.²⁷⁶

7. Gjerninger som gjøres av mennesker som ikke er født på ny, kan ikke være til Guds behag selv om det i det ytre kan være ting Gud befaler og er nyttige for dem selv og andre.²⁷⁷ Men fordi gjerningene ikke kommer av et hjerte som er rensset ved troen,²⁷⁸ og ikke gjøres på rett måte etter Skriften,²⁷⁹ og ikke gjøres for å ære Gud,²⁸⁰ er de syndige. Slike gjerninger fører dem ikke til Guds nåde,²⁸¹ men å forsake dem øker synden deres og Guds harme mot dem.²⁸²

Kapittel 17: Om de helliges utholdenhet i troen

1. De Gud har tatt imot i Kristus, som er kalt og helliggjort ved hans Ånd og har fått de utvalgte dyrebare tro, kan ikke falle fullstendig ifra nåden. De vil holde ut i nåden til enden og bli frelst

²⁷¹ Job 9:2-3; Gal 5:17; Luk 17:10

²⁷² Rom 3:20; Ef 2:8-9; Rom 4:6

²⁷³ Gal 5:22-23

²⁷⁴ Jes 64:6; Sal 43:2

²⁷⁵ Ef 1:5; 1 Pet 1:5

²⁷⁶ Matt 25:21, 23; Heb 6:10

²⁷⁷ 2 Kong 10:30; 1 Kong 21:27, 29

²⁷⁸ 1 Mos 4:5; Heb 11:4, 6

²⁷⁹ 1 Kor 13:1

²⁸⁰ Matt 6:2, 5

²⁸¹ Am 5:21-22; Rom 9:16; Tit 3:5

²⁸² Job 21:14-15; Matt 25:41-43

for evig tid. For Guds nådegaver og kall kan ikke tas tilbake. Derfor fornyer han dem og opprettholder dem i tro, omvendelse, kjærlighet, glede, håp og alle de andre Åndens gaver, og de arver evig liv.²⁸³ Selv om mange stormer og bølger vil slå imot de hellige, vil ingenting kunne rokke dem fra den grunnvollen og klippen de ved tro er grunnfestet til. Likevel kan den enkelte troende gjennom tvil og Satans fristelser, midlertidig miste synet av Guds lys og kjærlighet²⁸⁴, men Gud er den samme, og de vil bevares ved hans kraft til frelse og nyte Guds forløsning. De vil glede seg i at de er tegnet på Guds hånd og at deres navn er skrevet i livets bok fra evighet av.²⁸⁵

2. De troendes utholdenhet hviler ikke på deres frie vilje, men på Guds uforanderlige forutbestemte utvelgelse,²⁸⁶ Faderens frie uforanderlige kjærlighet, Kristi forbønn og hans enhet med oss,²⁸⁷ Guds løfte,²⁸⁸ Åndens bolig i de troende og Guds sæd i dem,²⁸⁹ nådepakten,²⁹⁰ samt alle konsekvensens av alt dette.

3. De hellige kan fortsatt falle i fryktelige synder og vandre i dem for en stund.²⁹¹ De kan bli dratt med av Satans og verdens fristelser og det gamle menneskets lyster idet de forsømmer midlene Gud har gitt dem for å holde ut. Dermed gjør de Den hellige ånd sorg,²⁹² begrenser nåden og trøsten de ville fått,²⁹³ forherder hjertene sine og skader samvittigheten,²⁹⁴ vanærer og sårer andre og tuktes midlertidig av Gud.²⁹⁵ Men de vil omsider fornye omvendelsen og bli bevart til slutten ved troen i Kristus Jesus.²⁹⁶

Kapittel 18: Om frelsesvisshet

²⁸³ Joh 10:28-29; Fil 1:6; 2 Tim 2:29; 1 Joh 2:19

²⁸⁴ Sal 89: 31-32; 1 Kor 11:32

²⁸⁵ Mal 3:6

²⁸⁶ Rom 8:30, 9:11, 16

²⁸⁷ Rom 5:9-10; Joh 14:19

²⁸⁸ Heb 6:17-18

²⁸⁹ 1 Joh 3:9

²⁹⁰ Jer 32:40

²⁹¹ Matt 26:70, 72, 74

²⁹² Jes 64:5, 9; Ef 4:40

²⁹³ Sal 51:10, 12

²⁹⁴ Sal 32:3-4

²⁹⁵ 2 Samuel 12:14

²⁹⁶ Luk 22:32, 61-62

1. De som har en midlertidig tro og de som ikke er født på ny, kan i forfengelighet bedra seg selv med falskt håp og kjødelige antakelser om at de er frelst og har Guds gunst. Et slikt håp vil gå til grunne.²⁹⁷ De som derimot virkelig stoler på Herren Jesus og oppriktig elsker ham og søker å leve med ren samvittighet for hans ansikt, kan ha full visshet om deres frelse allerede i dette livet. Og de kan glede seg i håpet om Guds herlighet,²⁹⁸ et håp som aldri vil gjøre dem skamfulle.²⁹⁹

2. Denne vissheten er ikke bare gjetting eller sannsynliggjøring basert på usikkert håp, men en ufeilbarlig trosvisshet.³⁰⁰ Denne vissheten er grunnlagt i Kristi blod og rettferdighet som er åpenbart i evangeliet³⁰¹, samt bevis på Åndens indre verk – et verk som er knyttet til Guds løfter.³⁰² Trosvissheten er også grunnlagt i barnekårets Ånds vitnesbyrd som vitner sammen med vår ånd om at vi er Guds barn,³⁰³ og som en frukt av dette igjen, at hjertet bevares ydmykt og hellig.³⁰⁴

3. Frelsesvisshet er ikke nødvendig for å ha en sann tro. En troende kan vente lenge og oppleve mange vanskeligheter før han får frelsesvisshet.³⁰⁵ Likevel kreves ikke mer enn Åndens alminnelige rettledning av de troende for å se hva Gud har gitt ham. Enhver kristen kan, ved rett bruk av de midler Gud har gitt ham, oppnå frelsesvisshet.³⁰⁶ Det er derfor enhver kristens plikt å med all iver gjøre sitt kall og utvelgelse fast, for å gjøre hjertet frimodig i glede og fred i Den hellige ånd, og for å takke og elske Gud. Derved kan de nyte frelsesvisshetens frukter: styrke og glede i å adlyde Gud.³⁰⁷ Frelsesvisshet fører altså ikke til latskap.³⁰⁸

4. Sanne troende kan oppleve at frelsesvissheten rystets, svekkes eller forsvinner i perioder. Årsaker til dette kan være at man forsømmer å bevare den³⁰⁹, faller i en synd som skader

²⁹⁷ Job 8:13-14; Matt 7:22-23

²⁹⁸ 1 Joh 2:3, 3:14, 18-19, 21, 24, 5:13

²⁹⁹ Rom 5:2, 5

³⁰⁰ Heb 6:11, 19

³⁰¹ Heb 6:17-18

³⁰² 2 Pet 1:4-5, 10-11

³⁰³ Rom 8:15-16

³⁰⁴ 1 Joh 3:1-3

³⁰⁵ Jes 50:10; Sal 88; Sal 77:1-12

³⁰⁶ 1 Joh 4:13; Heb 6:11-12

³⁰⁷ Rom 5:1-2, 5, 14:17; Sal 119:32

³⁰⁸ Rom 6:1-2; Tit 2:11-12, 14

³⁰⁹ 5:2-3, 6

samvittigheten og gjør Ånden sorg,³¹⁰ en plutselig og aggressiv fristelse,³¹¹ eller at Gud for en tid trekker sitt nærværs lys tilbake selv fra de som frykter ham, så de vandrer i mørket.³¹² Likevel er de aldri uten Guds sæd,³¹³ troens liv,³¹⁴ Kristi og kirkens kjærlighet, hjertets oppriktighet og plikt til å følge samvittigheten. Ved Åndens verk og i Guds tid vil disse føre til at frelsesvissheten kan fornyes³¹⁵, og i mellomtiden bevare dem fra fullstendig fortvilelse.³¹⁶

Kapittel 19: Om Guds lov

1. Gud gav Adam en lov skrevet på hans hjerte, samt et konkret bud om å ikke spise av frukten fra treet til kunnskap om godt og ondt.³¹⁷ Ved dette var Adam og alle hans etterkommere bundet til personlig, full, nøyaktig og evig lydighet.³¹⁸ Han ble lovet liv ved å følge den og ble truet med død om han brøt den, og han var gitt kraft og evne til å lyde den.³¹⁹

2. Den samme loven som i begynnelsen var skrevet på menneskets hjerte, fortsatte å være en fullkommen rettesnor for rettferdighet etter menneskets fall.³²⁰ Den ble gitt av Gud på Sinaifjellet i de ti bud, skrevet på to steintavler. De første fire budene inneholder vår plikt overfor Gud, og de neste seks vår plikt overfor mennesker.^{321*}

**Te ti bud nummereres på ulikt vis i ulike kretser – den første gruppen, om vår plikt overfor Gud, slutter med sabbatsbudet, mens budet om vår plikt overfor mennesker begynner med lydighet til foreldre.*

3. Ved siden av denne loven, som ofte kalles den moralske loven, gav Gud Israel seremonielle lover som inneholder ulike typologiske* ordninger. Disse lovene inneholder instruksjoner om tilbedelse som peker frem mot Kristus (hans nåde, handlinger, lidelser og gaver),³²² samt lover

³¹⁰ Sal 51:8, 12, 14

³¹¹ Sal 116:11, 77:7-8, 31:22

³¹² Sal 30:7

³¹³ 1 Joh 3:9

³¹⁴ Luk 22:32

³¹⁵ Sal 42:5, 11

³¹⁶ Klag 3:26-31

³¹⁷ 1 Mos 1:27

³¹⁸ Rom 10:5

³¹⁹ Gal 3:10, 12

³²⁰ Rom 2:14-15

³²¹ 5 Mos 10:4

³²² Heb 10:1; Kol 2:17

av moralsk karakter.³²³ De seremonielle lovene ble innstiftet for å vare frem til gjenopprettelsens tid, da Jesus Kristus oppfylte dem og tok dem bort. Han er den sanne Messias og den eneste lovgiver, og han ble utrustet med kraft fra Faderen til å oppfylle loven.³²⁴

**Typologi beskriver hvordan personer, ordninger og hendelser i Det Gamle Testamentet fungerer som bilder på Jesus og hans tjeneste, f.eks. Abraham som ofret sønnen sin, Josef som tilga og frelste brødrene sine, påskelammet, yppersteprestens rolle overfor folket og reglene om renhet og renselse.*

4. Han gav også Israel flere juridiske lover. Ingen er lenger forpliktet til å adlyde disse lovene slik de ble innstiftet, men deres generelle rettferdighet er fortsatt nyttig til lærdom og anvendelse.³²⁵

5. Alle mennesker skylder å lyde Guds moralske lov, både de som er rettferdiggjort og de som ikke er det.³²⁶ Vi er ikke bare bundet til å adlyde loven, men å underlegge oss Lovgiverens autoritet.³²⁷ Kristus opphever ikke denne loven i evangeliet, men han forsterker derimot forpliktelsen til den.³²⁸

6. Troende er ikke under loven som en pakt som bygger på gjerninger, som om de blir rettferdiggjort eller fordømt ved den.³²⁹ Likevel er den svært nyttig for både troende og de vantro. Den er en rettesnor for hvordan vi skal leve, den forklarer Guds vilje og menneskets plikt, den veileder og binder dem til å adlyde, den avslører synden i deres natur, deres hjerter og deres liv. Ved å sammenligne livene våre med loven kan vi vinne en dypere overbevisning om synd, ydmykelse for synd, og hat mot synd.³³⁰ Samtidig ser vi tydeligere hvorfor vi trenger Kristus og hans fullkomne lydighet. Loven er videre nyttig for de gjenfødte for å begrense virkningen av deres syndige natur ved å forby synd, vise dem syndens fortjente straff, vise dem hvilke lidelser synden påfører i dette livet (selv om de er frie fra syndens forbannelse og det verste av dens konsekvenser). På samme måte viser lovens løfter dem Guds velvilje ved lydighet, og hva slags velsignelser de lydige kan forvente (dog ikke som om de hadde fortjent det ved gode gjerninger). Når et menneske gjør godt og holder seg borte fra ondskap fordi loven

³²³ 1 Kor 5:7

³²⁴ Kol 2:14, 16-17; Ef 2:14, 16

³²⁵ 1 Kor 9:8-10

³²⁶ Rom 13:8-10; Jak 2:8, 10-12

³²⁷ Jak 2:10-11

³²⁸ Matt 5:17-19; Rom 3:31

³²⁹ Rom 6:14; Gal 2:16; Rom 8:1, 10:4

³³⁰ Rom 3:20, 7:7

oppmuntrer det ene og advarer mot det andre, er ikke dette på noen som helst måte et tegn på at han er under loven i stedet for under nåden.³³¹

7. Anvendelsene av loven som er nevnt ovenfor, er på ingen måte noen motsetning til evangeliets nåde, men de går hånd i hånd med den.³³² Kristi Ånd gjør menneskets vilje i stand til å frivillig følge Guds vilje med glede, og hva som er Guds vilje er åpenbart i loven.³³³

Kapittel 20: Om nåden i evangeliet

1. Pakten som bygget på gjerninger ble brutt ved at vi syndet, og derfor kan ingen få liv ved denne pakten. Det var dermed til Guds behag å gi løftet om Kristus, kvinnens ætt.³³⁴ Ved dette løftet ble de utvalgte kalt og nyskapt ved tro og omvendelse. Kjernen av evangeliet ble åpenbart, og dermed var det virksomt til omvendelse og frelse for syndere.³³⁵

2. Løftet om Kristus og frelse ved Ham, er kun åpenbart ved Guds ord.³³⁶ Guds forsyn og skaperverket i seg selv, åpenbarer ikke Kristus eller hans nåde tilstrekkelig for frelse.³³⁷

3. Åpenbaringen av evangeliet til syndere, som er gitt til ulike tider og på ulikt vis, inkludert dets løfter og lover som skal adlydes, skjer kun ved Guds vilje og velbehag.³³⁸ Ingen mennesker kan komme til tro ved sine naturlige evner, men kun ved Guds inngripen ved evangeliet.³³⁹ Derfor har evangeliets forkynnelse blitt gitt på mange vis til både nasjoner og individer i alle tidsaldre, etter Guds vilje.

4. Selv om evangeliet er den eneste utvendige måten å åpenbare Kristus og hans frelsende nåde, og er tilstrekkelig for dette, er det likevel nødvendig for mennesker som er døde i synd å bli født på ny og levendegjort. Dette er Den Hellige Ånds uforanderlige verk i hele menneskets sjel.³⁴⁰

³³¹ Rom 6: 12-14; 1 Pet 3:8-13

³³² Gal 3:21

³³³ Esek 36:27

³³⁴ 1 Mos 3:15

³³⁵ Åp 13:8

³³⁶ Rom 1:17

³³⁷ Rom 10:14-15, 17

³³⁸ Sal 147:20; Apg 16:7

³³⁹ Rom 1:18-32

³⁴⁰ Sal 110:3; 1 Kor 2:14; Ef 1:19-20

Ved dette får de et nytt åndelig liv, og uten dette verket kan intet annet middel føre til omvendelse.³⁴¹

Kapittel 21: Om kristen frihet og samvittighetsfrihet

1. Friheten som Kristus kjøpte for troende under evangeliet, inneholder frihet fra syndens skyld, frihet fra fordømmelse under Guds vrede, frihet fra lovens strenge forbannelse,³⁴² frelse fra den nåværende onde tidsalder,³⁴³ frihet fra å være bundet av Satan,³⁴⁴ frihet fra syndens slaveri,³⁴⁵ frihet fra ond lidelse,³⁴⁶ frihet fra dødens frykt og brodd, seier over graven³⁴⁷ og frihet fra evig fortapelse³⁴⁸. De troende har også fri tilgang til Gud og kan lyde ham med kjærlighet og villighet som barn,³⁴⁹ og ikke med frykt som slaver.³⁵⁰

Alt dette gjaldt også for de troende som var under loven,³⁵¹ men under Det Nye Testamentet er de kristnes frihet enda større. De er fri fra den seremonielle lovens byrde som den jødiske forsamling var underlagt, de kan tre frem for nådens trone med større frimodighet, og de kan ha større fellesskap med Guds Ånd enn de normalt hadde under loven.³⁵²

2. Gud alene er Herre over enhver samvittighet.³⁵³ Han har latt den være fri fra læresetninger og bud som er imot Guds ord eller som ikke finnes der.³⁵⁴ Det å følge læresetninger eller menneskebud som strider med Guds Ord av samvittighetsgrunner, er å forråde sann

³⁴¹ Joh 6:44; 2 Kor 4:4, 6

³⁴² Gal 3:13

³⁴³ Gal 1:4

³⁴⁴ Apg 26:18

³⁴⁵ Rom 8:3

³⁴⁶ Rom 8:28

³⁴⁷ 1 Kor 15:54-57

³⁴⁸ 2 Tess 1:10

³⁴⁹ Luk 1:73-75; 1 Joh 4:18

³⁵⁰ Rom 8:15

³⁵¹ Gal 3:9, 14

³⁵² Joh 7:38-39; Heb 10:19-21

³⁵³ Jak 4:12; Rom 14:4

³⁵⁴ Apg 4:19, 29; 1 Kor 7:23; Matt 15:9

samvittighetsfrihet.³⁵⁵ Og det å kreve ubetinget tillit eller blind lydighet, er å ødelegge både menneskers samvittighet og fornuft.³⁵⁶

3. De som synder eller verner om syndig begjær og rettferdiggjør det med sin kristne frihet, forvrenger hensikten med evangeliets nåde og ødelegger seg selv.³⁵⁷ Gud har utfridd oss fra våre fienders hender og gitt oss kristen frihet med den hensikt at vi skal tjene Herren i hellighet og rettferdighet uten frykt fremfor hans åsyn alle våre livs dager.³⁵⁸

Kapittel 22: Om tilbedelse og sabbatsdagen

1. Naturen selv viser at det finnes én Gud som har herredømme og suverenitet over alt. Han er rettferdig, god og gjør godt mot alle. Derfor bør alle frykte, elske, tilbe, påkalle, stole på og tjene ham av hele sitt hjerte, av hele sin sjel og med all sin kraft.³⁵⁹ Men den rette måten å tilbe den eneste sanne Gud, har han selv innstiftet.³⁶⁰ Han har selv satt grenser for hvordan vi skal tilbe og åpenbart sin vilje om dette, slik at han ikke skal tilbes etter menneskers fantasier og ideer eller Satans villedelse. Vi skal ikke tilbe ham ved synlige avbildninger, eller på noen annen måte som ikke er i tråd med Skriften.³⁶¹

2. Tilbedelse skal gis til Faderen, Sønnen og den Hellige Ånd; til den ene sanne Gud alene.³⁶² Ikke til engler, helgener eller noen andre skapninger.³⁶³

3. Gud krever at alle mennesker skal be med takksigelse, noe som er en naturlig del av tilbedelsen.³⁶⁴ Bønnen skal være i Sønnens navn,³⁶⁵ ved Åndens hjelp³⁶⁶ og etter Guds vilje.³⁶⁷

³⁵⁵ Kol 2:20, 22-23

³⁵⁶ 1 Kor 3:5; 2 Kor 1:24

³⁵⁷ Rom 6:1-2

³⁵⁸ Gal 5:13; 2 Pet 2:18, 21

³⁵⁹ Jer 10:7; Mark 12:33

³⁶⁰ 5 Mos 12:32

³⁶¹ 2 Mos 20:4-6

³⁶² Matt 4:9-10; Joh 6:23; Matt 28:19

³⁶³ Rom 1:25; Kol 2:18; Åp 19:10

³⁶⁴ Sal 95:1-7, 65:2

³⁶⁵ Joh 14:13-14

³⁶⁶ Rom 8:26

³⁶⁷ 1 Joh 5:14

Man skal be med forstand, ærbødighet, ydmykhet, iver, tro, kjærlighet og utholdenhet, og, når man ber sammen, skal man be på et kjent språk.³⁶⁸

5. Gudstilbedelse inkluderer skriftlesning,³⁶⁹ forkynnelse, å høre Guds ord,³⁷⁰ å undervise og formane hverandre med salmer og lovsanger og åndelige sanger, og ved nåden synge av hjertet for Herren.³⁷¹ Dåp³⁷² og nattverd³⁷³ er også en del av tilbedelsen. Alt skal utføres i lydighet til ham, og skal utføres med forstand, tro, ærbødighet og gudsfrykt. Ved spesielle anledninger kan tilbedelse inkludere ydmykelse med faste³⁷⁴ og takksigelse, utført på en hellig og verdig måte.³⁷⁵

6. Bønn og annen tilbedelse er ikke mer velbehagelig for Gud om det utføres på eller er rettet mot et visst sted, selv om det var slik under Den gamle pakt. Men Gud skal tilbes i ånd og sannhet på ethvert sted der Gud ved sitt ord eller forsyn kaller oss til tilbedelse.³⁷⁶ Han skal tilbes av familiene hver dag,³⁷⁷ av den enkelte i det skjulte,³⁷⁸ og høytidelig når menigheten samles offentlig. Disse sammenkomstene skal ikke forsømmes eller sviktes.³⁷⁹

7. Gud har nedfelt i skaperverket, at man må avsette tid for tilbe ham. Gud skapte verden på seks dager og hvilte på den sjuende. Denne sjuende dagen befalte han at skulle holdes hellig for ham.³⁸⁰ Fra Jesu oppstandelse begynte de kristne å samles den første dagen i uken, også kalt Herrens dag,³⁸¹ som er søndag.

8. Jesus sier at sabbaten er skapt for mennesket, og ikke mennesket for sabbaten. Det innebærer at det for alle mennesker er rett og godt å sette av en dag for Herren til hvile og tilbedelse.³⁸²

³⁶⁸ 1 Kor 14:15-16

³⁶⁹ 1 Tim 4:13

³⁷⁰ 2 Tim 4:2; Luk 8:18

³⁷¹ Kol 3:16; Ef 5:19

³⁷² Matt 28:19-20

³⁷³ 1 Kor 11:26

³⁷⁴ Est 4:16; Joel 2:12

³⁷⁵ 2 Mos 15:1-19; Sal 107

³⁷⁶ Joh 4:21; Mal 1:11; 1 Tim 2:8

³⁷⁷ Apg 10:2; Matt 6:11; Sal 55:17

³⁷⁸ Matt 6:6

³⁷⁹ Heb 10:25; Apg 2:42

³⁸⁰ 2 Mos 20:8

³⁸¹ 1 Kor 16:1-2; Apg 20:7; Åp 1:10

³⁸² Jes 58:13; Matt 12:1-13; Mark 2:27

Kapittel 24: Om de sivile myndigheter

1. Gud er selv den øverste Herre og Konge over hele verden, og har innsatt sivile myndigheter under seg. Dette er til hans ære og til folkets beste. Han har utrustet dem med sverdets makt for å forsvare dem som gjør godt, og for å straffe dem som gjør ondt.³⁸³
2. Kristne i en myndighetsrolle bør opprettholde rettferdighet og fred,³⁸⁴ i tråd med landets gode lover. Det er også tillatt for kristne å delta i krig om den er nødvendig og rettferdig.³⁸⁵
3. Fordi Gud har en slik hensikt med myndighetene, skal vi i Herren føye oss under alle deres påbud. Dette gjør vi ikke bare for å unngå straff, men også for samvittighetens skyld.³⁸⁶ Vi bør også gå i forbønn og be for konger og alle som har myndighet, så vi kan leve et stille og fredelig liv i all gudsfrykt og ærbødighet.³⁸⁷

Kapittel 25: Om ekteskapet

1. Ekteskapet skal være mellom én mann og én kvinne. Det er ikke lov for en mann å ha flere koner, og heller ikke for en kvinne å ha flere ektemenn samtidig.³⁸⁸
2. Ekteskapet ble innstiftet for at mannen og kvinnen skulle hjelpe hverandre,³⁸⁹ for at menneskeslekten skulle utbres,³⁹⁰ og for å unngå utukt.³⁹¹
3. Det er lov for alle slags mennesker å gifte seg, om de har forståelse og dømmekraft til å gi samtykke.³⁹² Det er dog en kristens plikt å gifte seg i Herren,³⁹³ derfor skal ikke de som bekjenner seg til sann tro gifte seg med hedninger eller avgudsdyrkere. De som er gudfryktige

³⁸³ Rom 13:1-4

³⁸⁴ 2 Sam 23:3; Sal 82:3-4

³⁸⁵ Luk 3:14

³⁸⁶ Rom 13:5-7; 1 Pet 2:17

³⁸⁷ 1 Tim 2:1-2

³⁸⁸ 1 Mos 2:24; Mal 2:15; Matt 19:5-6

³⁸⁹ 1 Mos 2:18

³⁹⁰ 1 Mos 1:28

³⁹¹ 1 Kor 7:2, 9

³⁹² Heb 13:4; 1 Tim 4:3

³⁹³ 1 Kor 7:39

skal heller ikke gå under fremmed åk ved å gifte seg med noen som fører et ugudelig liv, eller som holder seg til vranglære som fordømmes av Skriften.³⁹⁴

Kapittel 26: Om Kirken

1. Den universelle kirken kan kalles usynlig når det gjelder Åndens, sannhetens og nådens verk i den. Den består av hele antallet av de utvalgte som var, som er nå, og som skal samles til ett under Kristus som er kirkens hode. Denne usynlige og universelle kirken er Kristi brud og kropp.³⁹⁵

2. Alle mennesker i verden som bekjenner seg til evangeliets tro og lydighet til Gud gjennom Kristus, er hellige.³⁹⁶ Så lenge de ikke motsier bekjennelsen sin ved feil som rokker ved troens grunn, eller ved vanhellige liv. Alle lokale menigheter består av slike hellige.³⁹⁷

3. Alle lokale kirker er gjenstand for sammenblanding av sanne troende og ufrelste, og villfarelse.³⁹⁸ Enkelte lokale kirker er så frafalne at de ikke lenger er Kristi kirker, men satans synagoger.³⁹⁹ Likevel har Kristus alltid hatt og vil alltid ha et rike i denne verden, bestående av de som tror på ham og bekjenner hans navn.⁴⁰⁰

4. Herren Jesus Kristus er kirkens hode. Faderen har gitt ham all makt til å kalle, innstifte, organisere og styre kirken.⁴⁰¹ Paven i Roma er på ingen måte kirkens hode.

5. Herren Jesus kaller dem som er gitt ham av Faderen. Med kraften han har blitt gitt kaller han dem ut av verden til seg selv ved sitt ords tjeneste, ved sin Ånd.⁴⁰² Han kaller dem for at de kan vandre for hans åsyn i all lydighet til budene han har gitt dem i sitt ord.⁴⁰³ Dem som er kalt, befaler han å vandre sammen i lokale forsamlinger, og kirker, til gjensidig oppbyggelse og tilbedelse.⁴⁰⁴

³⁹⁴ Neh 13:25-27

³⁹⁵ Heb 12:23; Kol 1:18; Ef 1:10, 22-23, 5:23, 27, 32

³⁹⁶ 1 Kor 1:2; Apg 11:26

³⁹⁷ Rom 1:7; Ef 1:20-22

³⁹⁸ 1 Kor 5; Åp 2-3

³⁹⁹ Åp 18:2; 2 Tess 2:11-12

⁴⁰⁰ Matt 16:18; Sal 72:17, 102:28; Åp 12:17

⁴⁰¹ Kol 1:18; Matt 28:18-20; Ef 4:11-12

⁴⁰² Joh 10:16, 12:32

⁴⁰³ Matt 28:20

⁴⁰⁴ Matt 18:15-20

6. Medlemmene av disse menighetene er hellige ved sine kall, og viser tegn på deres lydighet til Kristi kall.⁴⁰⁵ De vandrer villig sammen, etter Kristi bud om menigheten, idet de hengir seg til Herren og til hverandre ved Guds vilje, idet de underordner seg evangeliets bud.⁴⁰⁶

7. Til hver av de lokale menighetene har han gitt makten og autoriteten som er nødvendig for å utføre den tilbedelsen, gudstjenesten og disiplinen som han har innstiftet i sitt ord for at de skal overholde. Han har også gitt alle bud og regler for en betimelig og rett utførelse av denne makten.⁴⁰⁷

8. En enkelt menighet er i sin helhet samlet og organisert etter Kristi sinnelag. Den består av de med spesielle embeter (eldste, også kalt tilsynsmenn og pastorer, og diakoner, også kalt kirketjenere) og øvrige medlemmer. Lederne som er utnevnt av Kristus til å bli valgt og satt til side av menigheten, skal utøve den makt og plikt som er betrodd deres rolle. Denne makten og plikten skal trofast utøves inntil jordens ende.⁴⁰⁸

9. De som er utrustet og begavet av Den Hellige Ånd til eldsteembetet, skal kalles og velges ved kirkens egen beslutning.⁴⁰⁹ De bør settes til side ved bønn, og ved håndspåleggelse av kirkens eldste (så fremt menigheten har innsatte eldste fra før).⁴¹⁰ Diakoner skal utvelges på samme måte og bli løftet frem ved bønn og håndspåleggelse.⁴¹¹

10. Pastorens arbeid er å kontinuerlig gi seg til Kristi tjeneste og bønn i hans menigheter, i ordets og bønnens tjeneste idet de våker over flokkens sjeler. For disse sjelene må de avlegge regnskap for Kristus.⁴¹² Kirkene de tjener har derfor en forpliktelse til å vie dem stor respekt, samt å gi dem av sine goder etter evne.⁴¹³ Dette for at de skal kunne være forsørget og komfortable uten å måtte bli oppslukt i denne verdens hensyn,⁴¹⁴ samt at de skal kunne vise gjestfrihet mot andre.⁴¹⁵ Dette krever selv naturens egen lov, og også Herren Jesu eksplisitte bud, han som har forordnet at de som forkynner evangeliet skal leve av evangeliet.⁴¹⁶

⁴⁰⁵ Rom 1:7; 1 Kor 1:2

⁴⁰⁶ Apg 2:41-42, 5:13-14; 2 Kor 9:13

⁴⁰⁷ Matt 18:17-18; 1 Kor 5:4-5, 13; 2 Kor 2:6-8

⁴⁰⁸ Apg 20:17, 28; Fil 1:1

⁴⁰⁹ Apg 14:23

⁴¹⁰ 1 Tim 4:14

⁴¹¹ Apg 6:3, 5-6

⁴¹² Apg 6:4; Heb 13:17

⁴¹³ 1 Tim 5:17-18; Gal 6:6-7

⁴¹⁴ 2 Tim 2:4

⁴¹⁵ 1 Tim 3:2

⁴¹⁶ 1 Kor 9:6-14

11. Selv om menighetens eldste er forpliktet til å ivrig forkynne Ordet, er de ikke de eneste som kan forkynne. Også andre som er utrustet til det av Ånden, og godkjent og kalt til det av menigheten, både kan og bør forkynne.⁴¹⁷

12. Alle troende er pliktige til å bli med i lokale menigheter når og hvor de har mulighet til det. Og de som er lagt til en menighet og dets privilegier, er underlagt kirkens rettleiding og styre.⁴¹⁸

13. Dersom et medlem blir fornærmet av et annet medlem, skal han oppsøke sin bror i stillhet for å gjøre opp og søke forlikelse. Om dette ikke vinner frem, bør han ikke forstyrre kirkens orden eller forlate menigheten på grunn av fornærmelsen, men vente på Kristus i kirkens videre håndtering av saken.⁴¹⁹

14. Hver menighet med alle sine medlemmer er forpliktet til å be uten opphold for alle Kristi menigheters beste og fremgang.⁴²⁰ De skal på alle steder og under alle omstendigheter søke å hjelpe enhver fremad innenfor rammene av kallene de har fått der de er plassert. Enhver skal hjelpe hverandre å bruke gavene og utrustningen de har fått. Slik kan menighetene, som er plantet under Guds forsyn, glede seg i sine gaver. Og menighetene skal ha fellesskap seg imellom til inntekt for fred, større kjærlighet og gjensidig oppbygging.⁴²¹

15. Det kan oppstå vanskeligheter eller forskjeller når det gjelder lære eller kirkepraksis, enten det gjelder menigheter generelt eller innad i en enkelt menighet, som går ut over deres fred, enhet og gjensidige oppbygging. Dette kan også skje om én eller flere av en menighets medlemmer blir såret eller tar skade av handlinger som ikke er i tråd med sannhet og orden. I slike tilfeller er det etter Kristi sinnelag at flere medlemmer som har fellesskap med hverandre sender ut representanter for å møte, diskutere og rådføre seg om uenighetene, og rapporterer videre til alle de involverte menighetene.⁴²² Kirkens samlede representanter har likevel ikke kirkens makt eller autoritet (slik disse ordene rettmessig brukes), heller ikke har et slikt råd autoritet over menighetene til å kreve noe av dem eller deres medlemmer, eller pålegge rådets avgjørelse på menighetens eldste.⁴²³

Kapittel 27: Om de helliges samfunn

⁴¹⁷ Apg 11:19-21; 1 Pet 4:10-11

⁴¹⁸ 1 Tess 5:14; 2 Tess 3:6, 14-15

⁴¹⁹ Matt 18:15-17; Ef 4:2-3

⁴²⁰ Ef 6:18; Sal 122:6

⁴²¹ Rom 16:1-2; 3 Joh 8-10

⁴²² Apg 15:2, 4, 6, 22-23, 25

⁴²³ 2 Kor 1:24; 1 Joh 4:1

1. Alle de hellige er forent med deres hode Jesus Kristus, ved hans Ånd og ved tro. Selv om de ikke er gjort til én person med ham, har de del i hans nåder, lidelser, død, oppstandelse og herlighet.⁴²⁴ Og idet de er forent med hverandre i kjærlighet, har de samfunn med hverandres gaver og velsignelser.⁴²⁵ De er forpliktet til å både privat og offentlig arbeide for det felles beste for både det indre og ytre menneske – alt etter den orden som skal karakterisere kirken.⁴²⁶

2. De hellige er bundet til å opprettholde hellig fellesskap og samfunn i tilbedelsen av Gud, utøvelse av andre åndelige tjenester som fører til gjensidig oppbyggelse,⁴²⁷ og til å hjelpe hverandre i praktisk forhold utfra deres ulike evner og behov.⁴²⁸ Dette samfunnet blant de hellige under evangeliet, er spesielt viktig i de nærmeste relasjonene (slik som familien og den lokale menigheten).⁴²⁹

Kapittel 28: Om dåp og Herrens nattverd

1. Dåp og Herrens nattverd er forordninger som er innstiftet av Herren Jesus, for at de skal fortsette i hans menighet helt til verdens ende.⁴³⁰

2. Disse hellige forordningene bør kun forrettes av de som er kvalifisert til det, etter oppdrag fra Kristus.⁴³¹

Kapittel 29: Om dåp

1. Dåp er en nytestamentlig forordning innstiftet av Jesus Kristus. For den som blir døpt er den et tegn på hans fellesskap med Kristus i hans død og oppstandelse, at han blir innpodet på

⁴²⁴ 1 Joh 1:3; Joh 1:16; Fil 3:10; Rom 6:5-6

⁴²⁵ Ef 4:15-16; 1 Kor 12:7, 3:21-23

⁴²⁶ 1 Tess 5:11, 14; Rom 1:12; 1 Joh 3:17-18; Gal 6:10

⁴²⁷ Heb 10:24-25, 3:12-13

⁴²⁸ Apg 11:29-30

⁴²⁹ Ef 6:4; 1 Kor 12:14-27

⁴³⁰ Matt 28:19-20; 1 Kor 11:26

⁴³¹ Matt 28:19; 1 Kor 4:1

Kristus,⁴³² syndenes tilgivelse,⁴³³ samt hans hengivelse til Gud gjennom Jesus Kristus til å leve og vandre i et nytt liv.⁴³⁴

2. Det er kun rett å døpe de som virkelig bekjenner omvendelse til Gud, samt tro på og lydighet til vår Herre Jesus Kristus.⁴³⁵

3. De som døpes skal døpes i vann, og de skal døpes i Faderens, Sønnens og Den hellige Ånds navn.⁴³⁶

4. Neddypping (eller nedsenking) i vann er den passende gjennomføringen av dåpen.⁴³⁷

Kapittel 30: Om nattverden

1. Nattverden ble innstiftet av Herren selv den natten han ble forrådt, og skal gjennomføres i hans menigheter til verdens ende. For verden er dette en evig påminnelse og et vitnesbyrd om at han ga seg selv som et offer i sin død.⁴³⁸ For de troende er det en bekreftelse på alle velsignelsene hans død har gitt dem, deres åndelige mat, deres vekst i ham, deres iver i alle pliktene de skylder ham, og et løfte på deres fellesskap med Herren og med hverandre.⁴³⁹

2. Kristus ofres ikke til Gud i nattverden; det er ikke i det hele tatt noe ekte offer for syndenes forlatelse for levende eller døde. Men nattverden er et minnesmerke på at Kristus en gang for alle frivillig ga seg selv som offer på korset.⁴⁴⁰ I nattverdsmåltidet gis Gud all ære og pris for denne ofringen.⁴⁴¹

3. Nattverdselementene er brød og vin, satt til side for den bruk som ble innstiftet av Kristus. Forholdet mellom elementene og Jesus korsfestet er slik at de sannelig (dog figurativt) ofte

⁴³² Rom 6:3-5; Kol 2:12; Gal 3:27

⁴³³ Mark 1:4; Apg 22:16

⁴³⁴ Rom 6:4

⁴³⁵ Apg 8:36-37, 2:41, 8:12, 18:8

⁴³⁶ Matt 28:19-20; Apg 8:38

⁴³⁷ Matt 3:16; Joh 3:23

⁴³⁸ 1 Kor 11:23-26

⁴³⁹ 1 Kor 10:16-17, 21

⁴⁴⁰ Heb 9:25-26, 28

⁴⁴¹ 1 Kor 11:24; Matt 26:26-27

benevnes som det Jesu legeme og blod som de representerer.⁴⁴² Men i sitt innhold og i sin natur, er de i sin helhet kun brød og vin slik de var fra før.⁴⁴³

4. De som er verdige til å motta forordningen, som utvendig deltar i de synlige elementene, deltar også i sitt indre ved tro, sannelig og virkelig, men ikke fysisk i kroppen. De mottar og spiser på åndelig vis Kristus korsfestet og deltar i alle hans døds velsignelser. Kristi legeme og blod er ikke tilstede fysisk, men åndelig tilstede for de frelstes tro. Hans åndelige tilstedeværelse er like åndelig virkelig for deres indre, som brødet og vinen er virkelig for deres ytre.⁴⁴⁴

5. De som ikke har en sann tro, men vandrer i ulydighet mot Herren Jesus, er uskikket til å nyte fellesskapsmåltidet med Kristus og uverdige til å delta i nattverden.⁴⁴⁵ De troende er derimot befalt å delta i nattverden.⁴⁴⁶

Kapittel 31: Om menneskets stilling etter døden, og om oppstandelsen fra de døde

1. Menneskenes kropp er til støv igjen og ser fordervelse etter døden,⁴⁴⁷ men sjelene deres, som hverken dør eller sover, og som er evige, vender umiddelbart tilbake til Gud.⁴⁴⁸ De rettferdiges sjeler gjøres fullkomne i hellighet og blir tatt imot i paradiset hvor de er med Kristus. Her får de se Guds ansikt i lys og ære mens de venter på legemets fulle forløsning.⁴⁴⁹ De ondes sjeler blir forvart borte fra Kristi åsyn til dommens dag.⁴⁵⁰ Skriften anerkjenner ikke noen annen utgang på livet når sjelen skilles fra kroppen, enn disse to.

⁴⁴² 1 Kor 11:27

⁴⁴³ 1 Kor 11:26-28

⁴⁴⁴ 1 Kor 10:16, 11:23-26

⁴⁴⁵ 2 Kor 6:14-15

⁴⁴⁶ 1 Kor 11:25-26

⁴⁴⁷ 1 Mos 3:19; Apg 13:36

⁴⁴⁸ Fork 12:7

⁴⁴⁹ Luk 23:43; 2 Kor 5:1, 6, 8; Fil 1:23; Heb 12:23

⁴⁵⁰ Jud 6-7; 1 Pet 3:19; Luk 16:23-24

2. På den siste dag skal de troende som fortsatt lever ikke dø, men forvandles.⁴⁵¹ Alle de døde skal reises opp med sine egne kropper,⁴⁵² men kroppene skal være oppstandelseskropper av en ny karakter, og de skal forenes med sjelen igjen for alltid.⁴⁵³

3. De urettferdiges legemer skal ved Kristi kraft reises opp til vanære. De rettferdiges legemer skal reises opp ved hans Ånd til ære, og de skal tilpasses hans eget herlighetslegeme.⁴⁵⁴

Kapittel 32: Om den endelige dom

1. Gud har avsatt en dag hvor han skal dømme verden i rettferdighet ved Jesus Kristus,⁴⁵⁵ for ham har Faderen gitt all makt og dømmerekt. På den dagen skal frafalne engler dømmes,⁴⁵⁶ og på samme måte skal alle mennesker som har levd på jorden tre frem for Kristi domstol. De skal stå til regnskap for sine tanker, ord og gjerninger, og de skal dømmes utfra det de har gjort i kroppen, enten godt eller ondt.⁴⁵⁷

2. Endemålet med denne dommens dag, er åpenbarelsen av hans nådes herlighet ved de utvalgte evige frelse, og åpenbarelsen av hans rettferdighet ved at de fortapte blir evig forbannet.⁴⁵⁸ Da skal de rettferdige tre inn i evig liv og motta den fullkomne gleden og herligheten med evig belønning i Herrens nærvær. Men de onde som ikke kjenner Gud og ikke adlyder Jesu Kristi evangelium, skal kastes ned til evig pine⁴⁵⁹ og straffes med evig fortapelse borte fra Herrens ansikt og borte fra Hans krafts herlighet.⁴⁶⁰

3. Kristus har gjort det klart og tydelig at det skal være en dommens dag, både for å advare mennesker mot å synde,⁴⁶¹ og for å trøste de gudfryktige i deres lidelser.⁴⁶² Etter hans vilje er det ikke åpenbart for mennesker når dagen skal komme, dette for at de alltid skal våke, for de vet

⁴⁵¹ 1 Kor 15:51-52; 1 Tess 4:17

⁴⁵² Job 19:26-27

⁴⁵³ 1 Kor 15:42-43

⁴⁵⁴ Apg 24:15; Joh 5:28-29; Fil 3:21

⁴⁵⁵ Apg 17:31; Joh 5:22-27

⁴⁵⁶ 1 Kor 6:3; Jud 6

⁴⁵⁷ 2 Kor 5:10; Fork 12:14; Matt 12:36; Rom 14:10, 12; Matt 25:32-46

⁴⁵⁸ Rom 9:22-23

⁴⁵⁹ Matt 25:21, 34; 2 Tim 4:8

⁴⁶⁰ Matt 25:46; Mark 9:48; 2 Tess 1:7-10

⁴⁶¹ 2 Kor 5:10-11

⁴⁶² 2 Tess 1:5-7

ikke hvilken time Herren kommer.⁴⁶³ Dermed skal vi alltid være klare for å si: «Kom, Herre Jesus!»⁴⁶⁴

4. Det er uenighet blant bibeltro kristne om hendelsesforløpet ved Jesu gjenkomst. Her er det viktig å fokusere på det samme som Bibelen fokuserer på: at Jesus kommer igjen, at de døde gjenoppstår,⁴⁶⁵ at kristne frelses fra sin egen syndige natur⁴⁶⁶ og fra verdens lidelse,⁴⁶⁷ at lydighet blir rikelig belønnet,⁴⁶⁸ at de uomvendte blir dømt,⁴⁶⁹ at Satan, synd og ondskap blir endelig beseiret,⁴⁷⁰ og at vi skal ha evig fellesskap med Ham.⁴⁷¹

5. Det er mye unødig konflikt og villfarelse knyttet til diskusjoner om Jesu gjenkomst og endetiden. Ingen kan vite når Jesus kommer igjen.⁴⁷² Ingen bør studere eller snakke om Jesu gjenkomst på en måte som går ut over enheten med kristne de skal tilbringe evigheten sammen med. Ingen bør ved et fokus på evigheten miste fokuset på gode gjerninger i dette livet – gode gjerninger som forbereder oss på evigheten. Ingen bør tenke eller spekulere om endetiden og evigheten ut over det vi har belegg for i Bibelen.⁴⁷³

Tillegg: Om kjønn og samliv

1. Det finnes fra skapelsen av kun to kjønn, hankjønn og hunkjønn, mann og kvinne.⁴⁷⁴

2. Mannen og kvinnen er begge skapt i Guds bilde og er dermed like i verdi og blir frelst og dømt på samme måte og på samme grunnlag.⁴⁷⁵ De er likevel fra skapelsen av gitt ulike roller og ansvar. Mannen er gitt å være familiens hode med tilhørende ansvar, og i ansvarsrollen skal han elske og tjene sin kone med alt han er og har. Kvinnen er gitt å underordne seg mannens ledelse i kjærlighet og respekt.⁴⁷⁶

⁴⁶³ Mark 13:35-37; Luk 12:35-40

⁴⁶⁴ Åp 22:20

⁴⁶⁵ Åp 20:13

⁴⁶⁶ Rom 7:24-25

⁴⁶⁷ 1 Pet 1:6-9

⁴⁶⁸ Heb 11:6; Matt 25:14-46

⁴⁶⁹ 2 Tess 1:5-7

⁴⁷⁰ Åp 20:14-15

⁴⁷¹ Åp 21:3-4

⁴⁷² Matt 24:36; 1 Kor 4:6

⁴⁷³ 1 Tim 1:3-7

⁴⁷⁴ 1 Mos 1:27; Matt 19:4; 5 Mos 22:5

⁴⁷⁵ Gal 3:28; 1 Mos 9:6

⁴⁷⁶ Ef 5:21-33; 1 Pet 3:1-7; 1 Mos 18:25

3. Samleie er en god gave fra Gud som kun tilhører ekteskapet.⁴⁷⁷ Samleiens hensikt er å få barn, som er en Guds gave, og er en nytelse der ektefeller elsker og gleder seg i hverandre.⁴⁷⁸

Tillegg: Om mirakuløse tegn og nådegaver

1. Selv om Gud i sitt forsyn til vanlig virker uten å bryte naturlovene han har skapt, har han flere ganger i det gamle og det nye testamentet stadfestet sine profeters tjeneste og åpenbart sin makt, visdom, barmhjertighet, trofasthet og rettferdige vrede gjennom mirakuløse tegn og undre.⁴⁷⁹

2. Apostlenes tjeneste, og den tidlige kirken i Jerusalem, var karakterisert av store tegn og undre som bekreftet at de var av Gud. Likevel er ikke tegn alene nok for å bekrefte om noen eller noe er av den sanne Gud.⁴⁸⁰

3. En nådegave er noe som karakteriserer et menighetsmedlems tjeneste i og for menigheten. Den Hellige Ånd deler ut nådegaver til dem han vil for at menighetens medlemmer skal tjene kroppen. Vi er alle kalt til å tjene menigheten og å dekke menighetens behov.⁴⁸¹

4. Bibelen sier ikke at mirakuløse gaver har opphørt, men heller ikke at alle gavene skal være virksomme gjennom hele kirkehistorien. Gud fortsetter å utføre mirakler, men ofte som enkelttilfeller og ikke nødvendigvis som del av noens nådegave. Menigheten og individers plikt er å søke Gud med de midler som er gitt dem, og stole på at Ånden gir gaver etter sin gode, rettferdige, vise, mektige og hellige vilje.⁴⁸²

⁴⁷⁷ 2 Mos 20:14

⁴⁷⁸ 1 Kor 7:3-5; Ordsp 5:15-23; 1 Mos 1:28

⁴⁷⁹ Heb 2:1-4; Rom 9:17; 1 Kong 18:20-40; Apg 2:43; Apg 3:1-26

⁴⁸⁰ 2 Tess 2:8-10; 5 Mos 13:1-5

⁴⁸¹ 1 Kor 12; Rom 12

⁴⁸² 1 Kor 12:7